

CURTEA DE APEL BĂLȚI

Dosarul nr. 1a-123/2023

Judecătoria Bălți sediul Central
Judecător: Viorel Pușcaș

DECIZIE În numele Legii

20 februarie 2024

mun. Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Bălți,

În componența sa:

Președintele ședinței, judecătorul:

Ion Talpa

Judecătorii:

Oxana Mironov și Svetlana Șleahțișki

Grefierii

Muntean Cristina, Rodica Ocerednî,

Valeria Dioneac

Cu participarea:

Procurorului

Inga Pascari

Avocatului

Vadim Gligor

Inculpatului

Valeriu Capcelea

a judecat în ședință publică în ordine de apel, apelurile avocatului Vadim Gligor în interesele inculpatului Capcelea Valeriu ***** și cel depus de către procurorul în Procuratura mun.Bălți, Leonid Gagiu împotriva sentinței Judecătoriei Bălți sediul Central din 19 decembrie 2022, în cauza penală privind condamnarea lui:

Capcelea Valeriu *****, a.n. *****, originar din *****, cetățean al RM, cu studii superioare, căsătorit, angajat în câmpul muncii în calitate de c*****, ne supus serviciului militar, la evidența medicului psihiatru sau narcolog nu se află (f.d.21-22, vol.II), anterior ne judecat (f.d.23, vol.II);

în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 173 alin. (1) și art. 324 alin. (2)
lit. c) Cod penal,-

Termenul de examinare a cauzei:

În instanța de fond: 02.10.2013-19.12.2022;

În instanța de apel: 07.02.2023-20.02.2024.

Procedura de citare legală executată.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ținând cont de argumentele apelului, materialele cauzei, opiniile participanților la proces, pentru expunere asupra recursului, Colegiul penal,-

a constatat:

Soluția și argumentele instanței de fond:

Prin sentința Judecătorei Bălți (sediul Central) din 19 decembrie 2022, Capcelea Valeriu a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.173 alin.(1) Cod penal și în baza art. 60 Cod penal și art.389 alin. (4) pct.3) Cod de procedură penală s-a liberat de pedeapsa penală din motivul intervenirii termenului de prescripție.

Capcelea Valeriu a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal și în baza acestei Legi s-a stabilit acestuia pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani, cu amendă în mărime de 1000 (una mie) unități convenționale, echivalentul a 20000 (douăzeci mii) lei, cu aplicarea art.79 Cod penal, fără privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice sau de a exercita o anumită activitate.

În baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate față de Capcelea Valeriu ***** s-a suspendat condiționat pe un termen de probă de 2 (doi) ani.

În temeiul lit. a) alin. (6) art. 90 Cod penal, inculpatul Capcelea Valeriu ***** a fost obligat să nu-și schimbe domiciliul fără acordul organului competent.

A fost soluționată chestiunea corpurilor delictive.

S-a admis solicitarea procurorului Leonid Gagiu și s-a confiscat în beneficiul statului banii ridicați în cadrul percheziției corporale a inculpatului în mărime de 5073 lei și în cadrul percheziției din biroul de serviciu a inculpatului în mărime de 1700 lei, iar în total suma de 6773 lei, care au fost recunoscuți în calitate de corpuri delictive prin ordonanța din 15.03.2013 (f.d.156, vol.I) și transmiși spre păstrare cancelariei penale a Judecătorei Bălți sediul Central.

Până la intrarea sentinței în vigoare în privința lui Capcelea Valeriu ***** a fost aplică măsura preventivă obligațiunea de nepărăsire a țării.

Pentru a pronunța sentința, prima instanță, *în fapt*, a constatat că, Capcelea Valeriu conștientizând caracterul social periculos al acțiunilor sale, fiind angajat în calitate de conferențiar universitar conform Ordinului rectorului Universității de Stat „Alec Russo” din mun. Bălți № 05-223 din 03.07.2008, cumulând funcția de decan interimar al Facultății de Psihologie și Asistență Socială din cadrul Universității de Stat „Alec Russo” din mun. Bălți în temeiul Ordinului № 05-375 din 29.08.2012, fiind o persoană publică, contrar prevederilor cap.II „Obligațiunile de serviciu”, pct. 18 din Obligațiunile funcționale № 255 ale Conferențiarului universitar care prescrie obligativitatea respectării drepturilor și libertăților

studentilor, stima față de drepturile și demnitatea personală a viitorilor specialiști, manifestarea grijii față de dezvoltarea culturală a lor, contrar pct. 17 lit. m) din Regulamentul cadru al facultății instituției de învățământ superior care prezumă că decanul facultății este responsabil de organizarea și desfășurarea activității Facultății, de respectarea legislației în vigoare, contrar prevederilor Ordinului Ministrului Educației nr. 454 din 31 mai 2013 cu privire la interzicerea colectărilor de bani în instituțiile superioare de învățământ, la 11 iunie 2013 în jurul orei 16:00, aflându-se în cabinetul 534, etajul II al blocului V a Universității de Stat „A.Russo” din str. Pușkin a mun. Bălți, în prezența studentei anului I a facultății Economie grupa CT-11-Z Frecăuțan Mihaela, verificând rezultatele ei de la examenul scris, care a avut loc la 10 iunie 2013 la obiectul Filosofie, prin amenințare, constrângere și șantaj a manifestat un comportament fizic, verbal și nonverbal față de aceasta, exprimat prin acțiuni de pipăire pe corp, burtă, sâni și locuri intime, care au lezat demnitatea ei, fiind creată o atmosferă neplăcută, ostilă cu scopul de a o determina la raport sexual sau alte acțiuni cu caracter sexual nedorite de partea vătămată.

Prin acțiunile sale Capcelea Valeriu a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 173 alin. (1) din Codul penal – *hărțuirea sexuală, adică manifestarea unui comportament fizici, verbal sau nonverbal, care lezează demnitatea persoanei ori creează o atmosferă neplăcută, ostilă, degradantă, umilitoare sau insultătoare cu scopul de a determina o persoană la raporturi sexuale ori alte acțiuni cu caracter sexual nedorite, săvârșite prin amenințare, constrângere, șantaj.*

Tot el, la 11 iunie 2013 în perioada de timp cuprinsă aproximativ între orele 16:00-17:00, aflându-se în biroul № 534, situat la etajul II al blocului V al Universității de Stat „A.Russo” situată pe str. Pușkin din mun. Bălți, în cadrul verificării rezultatelor de la examenul scris al studentei anului I a facultății Economie, specialitatea Contabilitate, grupa CT-11-Z Frecăuțan Mihaela, pentru a îndeplini acțiuni ce țin de obligațiile lui și în scopul adoptării unei decizii favorabile în folosul ultimei, a solicitat și pretins de la Frecăuțan Mihaela bani ce nu i se cuvin pentru aceasta.

Tot el, deținând funcția de decan al facultății Psihologie și Asistență Socială a Universității de stat „A.Russo” din Bălți în conformitate cu ordinul 05-375 din 29.08.2012, adică fiind persoană publică, la 11 iunie 2013 în jurul orei 14:00, aflându-se în cabinetul 534, etajul 2 al blocului V a Universității de Stat „A.Russo” din mun. Bălți str. Pușkin 36-40, în prezența studentei anului I a facultății Economie, specialitatea Contabilitate, grupa CT-11-Z Alcaz Carolina, verificând rezultatele ei de la examen, care a avut loc în scris la 10 iunie 2013 la obiectul Filosofie, a extorcat și primit bani în sumă de 200 lei pentru a o puncta cu notă bună și a nu o lăsa restanțieră, adică a îndeplinit acțiuni ce țin de obligațiile lui

directe în domeniul învățământului pentru a obține o decizie favorabilă în folosul studentei.

Tot el, la 11 iunie 2013 în jurul orelor 1500, aflându-se în cabinetul 534, etajul 2 al blocului V a Universității de Stat „A.Russo” din mun. Bălți str. Pușkin 36-40, în prezența studentei anului I a facultății Economie, specialitatea Contabilitate, grupa CT-11-Z Gîlca Mariana, verificând rezultatele ei de la examen, care a avut loc în scris la 10 iunie 2013 la obiectul Filosofie, a extorcat și primit bani în sumă de 200 lei pentru a o puncta cu notă bună și a nu o lăsa restanțieră, adică a îndeplinit acțiuni ce țin de obligațiile lui directe în domeniul învățământului pentru a obține o decizie favorabilă în folosul studentei.

Tot el, la 11 iunie 2013 în jurul orelor 15, aflându-se în cabinetul 534, etajul 2 al blocului V a Universității de Stat „A.Russo” din mun. Bălți str. Pușkin 36-40, în prezența studentei anului I a facultății Economie, specialitatea Contabilitate, grupa CT-11-Z Ștefureac Elena, verificând rezultatele ei de la examen, care a avut loc în scris la 10 iunie 2013 la obiectul Filosofie, a extorcat și primit bani în sumă de 200 lei pentru a o puncta cu notă bună și a nu o lăsa restanțieră, adică a îndeplinit acțiuni ce țin de obligațiile lui directe în domeniul învățământului pentru a obține o decizie favorabilă în folosul studentei.

Tot el, la 11 iunie 2013 în jurul orelor 1530, aflându-se în cabinetul 534, etajul 2 al blocului V a Universității de Stat „A.Russo” din mun. Bălți str. Pușkin 36-40, în prezența studentei anului I a facultății Economie, specialitatea Contabilitate, grupa CT-11-Z Dilion Diana, verificând rezultatele ei de la examen, care a avut loc în scris la 10 iunie 2013 la obiectul Filosofie, a extorcat și primit bani în sumă de 200 lei pentru a o puncta cu notă bună și a nu o lăsa restanțieră, adică a îndeplinit acțiuni ce țin de obligațiile lui directe în domeniul învățământului pentru a obține o decizie favorabilă în folosul studentei.

Tot el, la 11 iunie 2013 în jurul orelor 1530, aflându-se în cabinetul 534, etajul 2 al blocului V a Universității de Stat „A.Russo” din mun. Bălți str. Pușkin 36-40, în prezența studentei anului I a facultății Economie, specialitatea Contabilitate, grupa CT-11-Z Cușnir Cristina, verificând rezultatele ei de la examen, care a avut loc în scris la 10 iunie 2013 la obiectul Filosofie, a extorcat și primit bani în sumă de 250 lei pentru a o puncta cu notă bună și a nu o lăsa restanțieră, adică a îndeplinit acțiuni ce țin de obligațiile lui directe în domeniul învățământului pentru a obține o decizie favorabilă în folosul studentei.

Tot el, la 11 iunie 2013 în jurul orelor 1550, aflându-se în cabinetul 534, etajul 2 al blocului V a Universității de Stat „A.Russo” din mun. Bălți str. Pușkin 36-40, în prezența studentului anului I a facultății Economie, specialitatea Contabilitate, grupa CT-11-Z Tăutu Viorel, verificând rezultatele lui de la examen, care a avut loc în scris la 10 iunie 2013 la obiectul Filosofie, a extorcat și primit bani în sumă de 100 lei pentru a-l puncta cu notă bună și a nu-l lăsa restanțier,

adică a îndeplinit acțiuni ce țin de obligațiile lui directe în domeniul învățământului pentru a obține o decizie favorabilă în folosul studentului.

Tot el, la 11 iunie 2013 în jurul orelor 1610, aflându-se în cabinetul 534, etajul 2 al blocului V a Universității de Stat „A.Russo” din mun. Bălți str. Pușkin 36-40, în prezența studentei anului I a facultății Economie, specialitatea Contabilitate, grupa CT-11-Z Varvariuc Irina, verificând rezultatele ei de la examen, care a avut loc în scris la 10 iunie 2013 la obiectul Filosofie, a extorcat și primit bani în sumă de 200 lei pentru a o puncta cu notă bună și a nu o lăsa restanțieră, adică a îndeplinit acțiuni ce țin de obligațiile lui directe în domeniul învățământului pentru a obține o decizie favorabilă în folosul studentei.

Tot el, la 11 iunie 2013 în jurul orelor 1630, aflându-se în cabinetul 534, etajul 2 al blocului V a Universității de Stat „A.Russo” din mun. Bălți str. Pușkin 36-40, în prezența studentei anului I a facultății Economie, specialitatea Contabilitate, grupa CT-11-Z Lopotenco Anjela, verificând rezultatele ei de la examen, care a avut loc în scris la 10 iunie 2013 la obiectul Filosofie, a extorcat și primit bani în sumă de 250 lei pentru a o puncta cu notă bună și a nu o lăsa restanțieră, adică a îndeplinit acțiuni ce țin de obligațiile lui directe în domeniul învățământului pentru a obține o decizie favorabilă în folosul studentei.

Tot el, la 11 iunie 2013 în jurul orelor 1630, aflându-se în cabinetul 534, etajul 2 al blocului V a Universității de Stat „A.Russo” din mun. Bălți str. Pușkin 36-40, în prezența studentei anului I a facultății Economie, specialitatea Contabilitate, grupa CT-11-Z Coreniofa Tatiana, verificând rezultatele ei de la examen, care a avut loc în scris la 10 iunie 2013 la obiectul Filosofie, a extorcat și primit bani în sumă de 300 lei pentru a o puncta cu notă bună și a nu o lăsa restanțieră, adică a îndeplinit acțiuni ce țin de obligațiile lui directe în domeniul învățământului pentru a obține o decizie favorabilă în folosul studentei.

Tot el, la 14 iunie 2013 în jurul orelor 0930, aflându-se în cabinetul 597, etajul 5 al blocului V a Universității de Stat „A.Russo” din mun. Bălți str. Pușkin 36-40, în prezența studentei anului I a facultății Economie, specialitatea Contabilitate, grupa CT-11-Z Cușnir Ecaterina, verificând rezultatele ei de la examen, care a avut loc în scris la 10 iunie 2013 la obiectul Filosofie, a extorcat și primit bani în sumă de 300 lei pentru a o puncta cu notă bună și a nu o lăsa restanțieră, adică a îndeplinit acțiuni ce țin de obligațiile lui directe în domeniul învățământului pentru a obține o decizie favorabilă în folosul studentei.

Tot el, la 14 iunie 2013 în jurul orelor 1100, aflându-se în cabinetul 597, etajul 5 al blocului V a Universității de Stat „A.Russo” din mun. Bălți str. Pușkin 36-40, în prezența studentei anului I a facultății Economie, specialitatea Finanțe și Bănci, grupa FB-11-Z Andronic Rodica, verificând rezultatele ei de la examen, care a avut loc în scris la 13 iunie 2013 la obiectul Filosofie, a extorcat și primit bani în sumă de 300 lei pentru a o puncta cu notă bună și a nu o lăsa restanțieră,

adică a îndeplinit acțiuni ce țin de obligațiile lui directe în domeniul învățământului pentru a obține o decizie favorabilă în folosul studentei.

Tot el, la 14 iunie 2013 în jurul orelor 1000, aflându-se în cabinetul 597, etajul 5 al blocului V a Universității de Stat „A.Russo” din mun. Bălți str. Pușkin 36-40, în prezența studentei anului I a facultății Economie, specialitatea Finanțe și Bănci, grupa FB-11-Z Cirimpei Victoria, verificând rezultatele ei de la examen, care a avut loc în scris la 13 iunie 2013 la obiectul Filosofie, a extorcat și primit bani în sumă de 200 lei pentru a o puncta cu notă bună și a nu o lăsa restanțieră, adică a îndeplinit acțiuni ce țin de obligațiile lui directe în domeniul învățământului pentru a obține o decizie favorabilă în folosul studentei.

Tot el, la 14 iunie 2013 în jurul orelor 1030, aflându-se în cabinetul 597, etajul 5 al blocului V a Universității de Stat „A.Russo” din mun. Bălți str. Pușkin 36-40, în prezența studentei anului I a facultății Economie, specialitatea Finanțe și Bănci, grupa FB-11-Z Palii Veronica, verificând rezultatele ei de la examen, care a avut loc în scris la 13 iunie 2013 la obiectul Filosofie, a extorcat și primit bani în sumă de 200 lei pentru a o puncta cu notă bună și a nu o lăsa restanțieră, adică a îndeplinit acțiuni ce țin de obligațiile lui directe în domeniul învățământului pentru a obține o decizie favorabilă în folosul studentei.

Tot el, la 14 iunie 2013 în jurul orelor 11, aflându-se în cabinetul 597, etajul 5 al blocului V a Universității de Stat „A.Russo” din mun. Bălți str. Pușkin 36-40, în prezența studentei anului I a facultății Economie, specialitatea Finanțe și Bănci, grupa FB-11-Z Blaj Silvia, verificând rezultatele ei de la examen, care a avut loc în scris la 13 iunie 2013 la obiectul Filosofie, a extorcat și primit bani în sumă de 200 lei pentru a o puncta cu notă bună și a nu o lăsa cu restanță, adică a îndeplinit acțiuni ce țin de obligațiile lui directe în domeniul învățământului pentru a obține o oarecare decizie favorabilă în folosul ei.

Tot el, la 14 iunie 2013 în jurul orelor 11, aflându-se în cabinetul 597, etajul 5 al blocului V a Universității de Stat „A.Russo” din mun. Bălți str. Pușkin 36-40, în prezența studentei anului I a facultății Economie, specialitatea Finanțe și Bănci, grupa FB-11-Z Scutelnic M., verificând rezultatele ei de la examen, care a avut loc în scris la 13 iunie 2013 la obiectul Filosofie, a extorcat și primit bani în sumă de 300 lei pentru a o puncta cu notă bună și a nu o lăsa cu restanță, adică a îndeplinit acțiuni ce țin de obligațiile lui directe în domeniul învățământului pentru a obține o oarecare decizie favorabilă în folosul ei.

Tot el, la 14 iunie 2013 în jurul orelor 1100, aflându-se în cabinetul 597, etajul 5 al blocului V a Universității de Stat „A.Russo” din mun. Bălți str. Pușkin 36-40, în prezența studentei anului I a facultății Economie, specialitatea Finanțe și Bănci, grupa FB-11-Z Serdeșniuc Ana, verificând rezultatele ei de la examen, care a avut loc în scris la 13 iunie 2013 la obiectul Filosofie, a extorcat și primit bani în sumă de 300 lei pentru a o puncta cu notă bună și a nu o lăsa restanțieră, adică a

îndeplinit acțiuni ce țin de obligațiile lui directe în domeniul învățământului pentru a obține o decizie favorabilă în folosul studentei.

Tot el, la 14 iunie 2013 în jurul orelor 1130, aflându-se în cabinetul 597, etajul 5 al blocului V a Universității de Stat „A.Russo” din mun. Bălți str. Pușkin 36-40, în prezența studentei anului I a facultății Economie, specialitatea Finanțe și Bănci, grupa FB-11-Z Brînzei Mihaela, verificând rezultatele ei de la examen, care a avut loc în scris la 13 iunie 2013 la obiectul Filosofie, a extorcat și primit bani în sumă de 300 lei pentru a o puncta cu notă bună și a nu o lăsa restanțieră, adică a îndeplinit acțiuni ce țin de obligațiile lui directe în domeniul învățământului pentru a obține o decizie favorabilă în folosul studentei.

Tot el, la 14 iunie 2013 în jurul orelor 1100, aflându-se în cabinetul 597, etajul 5 al blocului V a Universității de Stat „A.Russo” din mun. Bălți str. Pușkin 36-40, în prezența studentei anului I a facultății Economie, specialitatea Finanțe și Bănci, grupa FB-11-Z Poneatovscaia Ela, verificând rezultatele ei de la examen, care a avut loc în scris la 13 iunie 2013 la obiectul Filosofie, a extorcat și primit bani în sumă de 250 lei pentru a o puncta cu notă bună și a nu o lăsa restanțieră, adică a îndeplinit acțiuni ce țin de obligațiile lui directe în domeniul învățământului pentru a obține o decizie favorabilă în folosul studentei.

Prin acțiunile sale Capcelea Valeriu a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 324 alin. (2) lit.c) din Codul penal – *coruperea pasivă, adică, pretinderea, acceptarea și primirea personal de către o persoană publică de bunuri, avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin, pentru sine pentru îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale, săvârșit cu estorcarea de bunuri.*

Solicitările apelantului:

Sentiința de condamnare în termenul și modul prevăzut de art. 402 Cod pr. penală a fost atacată cu apel de către avocatul Vadim Gligor în interesele inculpatului Capcelea Valeriu admiterea apelului, casarea integrală a sentinței contestate, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care Capcelea Valeriu să fie achitat din motivul lipsei în acțiunile lui a elementelor infracțiunii (*latura obiectivă și subiectivă*).

În motivarea cerințelor în apel, a menționat că, instanta de fond la adoptarea soluției de condamnare a lui Valeriu Capcelea pe art. 324 Cod penal, a sfidat în totalmente constatările jurisprudențiale ale Curții Supreme de Justiție, a încălcat dreptul garantat de art.16 din Constituție, inclusiv Hotărârea Curții Constituționale Nr.20 din 04.07.2018, § 47 sub aspectul principiului egalității de tratament, fapt prin ce consideră că prima instanță la soluționarea cauzei a comis erori care urmează a fi corectate printr-o nouă examinare în ordine de apel.

Sușține apărarea că, actul de învinuire a inculpatului Capcelea Valeriu pe fonul art. 324 Cod penal, prin prisma constatărilor expuse în decizia CSJ nr.1a-1609/21 nu este concret, fiind lăsate loc de interpretări, prin fraze de ordin general

precum „*pentru a-l puncta cu notă bună și a nu-l lăsa restanțier, pentru a obține o decizie favorabilă în folosul studentului ... acțiuni ce țin de obligațiile lui directe în domeniul învățământului*”.

Pe fonul dat, susține apelantul că, potrivit fișei postului, conferențiar universitar V.Capcelea p.II obligațiunile funcționale 6.3. sunt următoarele: evaluarea tezelor de an, referatelor, lucrărilor de control, eseurilor, compozițiilor, proceselor și lucrărilor de control. 6.4. colocvii, examene... respectiv, având în vedere că în obligațiunile de serviciu a lui V.Capcelea nu este prevăzută obligația „*de a puncta cu note bune, a lăsa restanțier, a obține o decizie favorabilă în folosul studenților*”, fapt pentru ce acțiunile lui pretins săvârșite nu pot fi calificate ca corupere pasivă.

Un alt viciu comis de către instanța de fond, apelantul a constatat că organul de urmărire penală a formulat și instanța a reținut ca, fiind dovedit faptul că V.Capcelea a estorcat și primit bani pentru a puncta cu notă bună.

Conform Regulamentului de organizare a studiilor în învățământ superior, anexa Nr.2 la Ordinul Ministerului Educației Tineretului și Sportului Nr.726 din 20.09.2010, pct.77 „*Evaluarea cunoștințelor se apreciază cu note de la 10 la 1, note 10 - excelent, nota 9 foarte bine, nota 8 bine, notele 7-6 satisfăcător, nota 5 slab, notele 4-3 echivalent ECTS, notele 2-1 nesatisfăcător*”.

Prin urmare, susține apelantul că, instanța de fond pronunțând sentința de condamnare, a reținut ca fiind dovedită fapta de săvârșire a coruperii fără specificarea acțiunilor pe care le-a întreprins V.Capcelea în raport cu fișa de post (obligațiunile de serviciu) cât și actul normativ - Regulamentul de organizare a studiilor în învățământul superior, anexa Nr.2 a ordinului METS nr.726 din 20.09.2010.

Susține apelantul că, din plângerile depuse organului de urmărire penală de către părțile vătămate rezultă prezența unor neconcordanțe care sunt foarte esențiale speței, astfel, în plângere o parte din părțile vătămate invocă „*că V.Capcelea la 11.06.2013 în jurul orelor 15:00 a estorcat suma de ... lei pentru a mă aprecia cu notă mai mare la examen la obiectul Filosofie, iar altele, că la 14.06.13 în jurul orelor 10:00 a estorcat de la mine ... lei pentru a mă aprecia cu o notă mai mare la examen*”.

Fiind audiat în ședința de judecată V.Capcelea printre altele a declarat că: examenele la obiectul Filosofie au fost susținute la 10.06.2013 și respectiv la 13.06.2013, seara el a evaluat lucrările și în lucrări a pus notele respective. Tot atunci a inclus notele fiecărui student în lista de evaluare curentă și finală. A mai declarat V.Capcelea că pe 11.06.2013 și 14.06.2013, s-a întâlnit cu studenți pentru a le anunța nota obținută și a face înscrieri în carnetul de student referitor la notele obținute.

Conform listelor de evaluare curentă și finală grupa CTIZ a susținut examen la disciplina Filosofie la 10.06.2013 iar grupa FBIIZ la 13.06.2013.

Prin urmare, menționează apărarea că, anume la capitolul dat acuzarea a eșuat, iar instanța de fond în mod eronat a preluat viciile acuzării în vedere emiterii sentinței de condamnare, în condițiile în care organul de urmărire penală nu a ridicat lucrările scrise pentru a confirma sau infirma declarațiile lui V.Capcelea că, la 11.06.2013 și 14.06.2013, notele erau puse în lucrările scrise și în listele de evaluare curentă și finală, nu au asigurat o verificare mai detaliată a veridicității plângerilor și motivelor inerente precum că V.Capcelea la 11.06.2013 și 14.06.2013, a estorcat bani pentru a puncta cu notă mare la examen.

Subsecvent, susține apelantul că, V.Capcelea și-a îndeplinit obligațiunile de serviciu de evaluare a cunoștințelor părților vătămate la 10.06.2013 și 13.06.2013, iar faptele imputate lui V.Capcelea conform rechizitoriului petrecute la 11.06.2013 și 14.06.2013, nu întrunesc latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(2) lit.c) Cod penal.

În continuare, apărarea a menționat că deși la data de 10.06.2013, grupa CTIIZ în număr de 27 studenți, iar la 13.06.2013 grupa FBIIZ în număr de 32 studenți au susținut examenul la disciplina Filosofia, totuși OUP a investigat prin audierea selectivă studenții din grupa FBIIZ – 7 studenți, din grupa CTIIZ – 11 studenți, fapt prin ce acțiunile OUP au creat suspiciuni privitor la credibilitatea depozitiilor părților vătămate.

Or, în afară de aceasta din toți studenții audiați la faza urmăririi penale, în ședința de judecată E.Cusnii a declarat că *„de către V.Capcelea nu au fost solicitate careva sume de bani, doar i-a propus să cumpere o carte”*, partea vătămată Tăutu Viorel a menționat că *„până la examen si după acesta careva acțiuni de estorcere de bani de către V.Capcelea nu a văzut”*.

De rând cu aceasta, menționează apărarea că, potrivit procesului-verbal de percheziție din 14.06.2013, anexa Nr.1 de la V.Capcelea au fost ridicați bani (banknote 1, 100, 50, 20, 10 lei) în total 5073 lei, la care V.Capcelea a declarat că banii îi aparțin, este proprietatea familiei și erau preconizați pentru a procura foi de odihnă.

Conform actului de învinuire se pretinde că V.Capcelea a primit la 11.03.2013 și 14.03.2013 în total 4250 lei, iar din declarațiile părților vătămate bancnotele erau de 100, 50, 200 lei, ca urmare se constată că, declarațiile lui V.Capcelea coroborează cu declarațiile reprezentantului agenției de turism, iar concluziile acuzării sunt în contradicție cu suma și bancnotele ridicate de la V.Capcelea, fapt prin ce proba dată necesită să fie declarată inadmisibilă.

Pe fonul învinuirii lui Capcelea Valeriu în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 173 alin. (1) Cod penal, apărarea a punctat următoarele:

În primul rând apărarea a susținut că, dispozitivul sentinței contravine prevederilor art.396 alin.(2) Cod de pr.penală, or, dacă instanța a ajuns la concluzia aplicării art.60 Cod penal, apoi urma mai întâi să înceteze procesul penal și să invoce motivul pe care se încetează procesul penal.

Pe de altă parte, cu referire la acuzarea lui V.Capcelea în baza art.173 alin.(1) Cod penal, acuzarea nu a prezentat nici o probă veridică și concludentă, care ar demonstra că, V.Capcelea a aplicat în privința lui M.Frecăutan careva amenințări, constrângere și șantaj cu scopul de a o determina la raport sexual sau alte acțiuni cu caracter sexual, în condițiile în care fiind audiată în ședința de judecată, partea vătămată M.Frecăuțan, a declarat că atunci când i-a spus lui V.Capcelea că, nu are bani, nici pentru ce da bani, V.Capcelea a început să caute bani prin buzunare, totodată se atinge de corp, picioare.

Prin urmare, apărarea a menționat că scopul infracțiunii prevăzute de art.173 Cod penal este unul special și anume: *scopul de a determina victima la raporturi sexuale ori la alte acțiuni cu caracter sexual nedorite*, astfel în lipsa acestui scop, nu se poate de admis calificarea faptei conform art. 173 Cod penal.

De asemenea, sentința de condamnare în termenul și modul prevăzut de art. 402 Cod pr. penală a fost atacată cu apel de către procurorul în Procuratura mun.Bălți, Leonid Gagiu care a solicitat admiterea apelului, casarea parțială a sentinței Judecătoreiei Bălți sediul Central din 19 decembrie 2022 în ce privește pedeapsa stabilită inculpatului pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(2) lit.c) Cod penal, sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani, cu amendă în mărime de 1000 (una mie) unități convenționale, echivalentul a 20000 (douăzeci mii) lei, cu aplicarea art. 79 Cod penal, fără privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice sau de a exercita o anumită activitate și pronunțarea a unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, potrivit căreia lui Capcelea Valeriu, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(2) lit.c) Cod penal, să-i fie aplicată pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani cu executare pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu amendă în mărime de 200 uc.c (u.c. în mărime de 20 lei), cu privarea de dreptul de a desfășura activitate didactică pe un termen de 5 ani. În rest sentința contestată de a fi menținută fără modificări.

În motivarea apelului, acuzarea de stat a menționat faptul că, instanța de fond corect, legal și întemeiat a pus la baza sentinței cumulul de probe administrate de către partea acuzării ce au servit obiect de cercetare judecătorească care, aflându-se într-o coroborare reciprocă confirmă integral vinovăția inculpatului în comiterea faptelor imputate.

În opinia părții acuzării, instanța de fond a reținut corect situația de fapt și a stabilit vinovăția inculpatului pe baza unei juste aprecieri a probelor administrate în cauză, dând faptelor comise de inculpat o încadrare juridică corespunzătoare în

baza art. 173 și art.324 alin.(2) lit.c) Cod penal, astfel, în privința încadrării juridice nepersistând careva temei de contestare. Anume în acest aspect, acuzarea susține că nu persistă erori de drept, care ar determina necesitatea casării sentinței supuse apelului, deoarece vinovăția este pe deplin dovedită, iar încadrarea juridică este legală și întemeiată cu o motivare pe măsură.

Pe de altă parte, partea acuzării la capitolul pedepsei stabilite inculpatului, sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani cu suspendare condiționată a executării pedepsei în temeiul art.90 Cod penal pe un termen de probațiune de 2 ani, consideră că este incorectă și neconformă prevederilor legale, or urmare a analizei materialelor procesului penal, se constată lipsa unor argumente plauzibile ce au stat la baza formării convingerii instanței de judecată că, nu este rațional ca făptuitorul să execute pedeapsa stabilită și că scopul pedepsei poate fi atins chiar și fără executarea efectivă a acesteia, în condițiile în care la soluționarea chestiunii individualizării pedepsei penale nu s-a ținut cont de urmările prejudiciabile comise părților vătămate care sunt studenți, nu realizează venituri și care din ultimele surse oferite de către părinți, datorită conduitei pe care coruptul s-a angajat să o adopte în îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale, au fost condiționați și nevoiți să le transmită, iar cel din urmă trecându-i definitiv în sfera sa de stăpânire.

În același timp instanța nu a ținut cont de conduita numitului Capcelea Valeriu atât în cadrul urmăririi penale, cât și la examinarea cauzei penale în fond prin care dânsul nu și-a recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunii imputate considerând că a întreprins toate acțiunile necesare în calitatea sa de profesor și nu a încălcat nimic deși atât declarațiile părților vătămate, martorilor acuzării, procesele-verbale ale acțiunilor de urmărire penală și anume procesele-verbale de percheziție, înregistrările video, alte înscrisuri anexe la materialele cauzei penale denotă contrariu.

Cât privește neaplicarea inculpatului Capcelea Valeriu a pedepsei complimentare, sub formă de privare de dreptul de a desfășura activitate didactică, prin prisma art.79 Cod penal, de asemenea acuzarea o consideră neîntemeiată.

Potrivit prevederilor art. 79 alin. (1) Cod penal, ținând cont de circumstanțele excepționale ale cauzei, legate de scopul și motivele faptei, de rolul vinovatului în săvârșirea infracțiunii, de comportarea lui în timpul și după consumarea infracțiunii, de alte circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, precum și de contribuirea activă a participantului unei infracțiuni săvârșite în grup la descoperirea acesteia, instanța de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracțiunea respectivă, sau una mai blândă, de altă categorie, ori poate să nu aplice pedeapsa complementară obligatorie.

Conform art. 79 alin. (1¹) Cod penal, introdus prin Legea nr.163 din 20.07.2017, în vigoare din 20.12.2017, poate fi considerată excepțională atât o

circumstanță atenuantă, cât și un cumul de asemenea circumstanțe legate de situațiile menționate la alin.(1).

Urmare a analizei materialelor procesului penal, apelantul a menționat lipsa unor argumente plauzibile ce au stat la baza formării convingerii instanței de judecată că nu este rațional ca făptuitorului să-i fie stabilită pedeapsa complementară, or faptul că inculpatul deține titlu științific, este autor a unei vaste colecții de lucrări științifice și cărți, a activat mulți ani în domeniul învățământului superior și cercetării, a deținut funcții administrative nu pot fi considerate circumstanțe excepționale, deoarece cele din urmă în sine constituie activitatea dânsului și un traseism profesional, iar în speță se constata lipsa circumstanțelor excepționale în sensul dispozițiilor art.79 Cod penal.

Argumentele părților:

Procurorul participant Inga Pascari a pledat pentru respingerea apelului depus de către avocatul Vadim Gligor în interesele inculpatului Capcelea Valeriu ca fiind nefondat, respectiv de a fi admis apelul depus de către partea acuzării ca fiind fondat cu casarea parțială a sentinței Judecătoreiei Bălți sediul Central din 19 decembrie 2022 în latura condamnării lui Capcelea Valeriu în comiterea infracțiunii prevăzută de art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal, rejudecarea cauzei cu pronunțarea în această parte o pedeapsă mai aspră și anume pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani cu executare ei în penitenciar de tip semiînchis, cu amendă în mărime de 200 u.c. (u.c. în mărime de 20 lei), cu privarea de dreptul de a desfășura activitate didactică pe un termen de 5 ani. În rest sentința contestată de a fi menținută fără modificări.

În susținerea poziției acuzatoriale, acuzatorul de stat în cadrul cercetării judecătorești în procedura apelului a prezentat următoarele probe:

Volumul I:

- F.d.1 – ordonanța de pornire a urmăririi penale conform semnelor infracțiunii prevăzute de art. 173 alin. (1) Cod penal;

- F.d.4 – ordonanța de pornire a urmăririi penale conform semnelor infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (1) Cod penal;

- F.d.11– ordonanța de pornire a urmăririi penale conform semnelor infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (2) lit.c) Cod penal;

- F.d.14 – ordonanța de pornire a urmăririi penale conform semnelor infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (2) lit.c) Cod penal;

- F.d.17 – ordonanța de pornire a urmăririi penale conform semnelor infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (2) lit.c) Cod penal;

- F.d.20 – ordonanța de pornire a urmăririi penale conform semnelor infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (2) lit.c) Cod penal;

- F.d.23 – ordonanța de pornire a urmăririi penale conform semnelor infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (2) lit.c) Cod penal;

- F.d.26 – ordonanța de pornire a urmăririi penale conform semnelor infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (2) lit.c) Cod penal;
- F.d.29 – ordonanța de pornire a urmăririi penale conform semnelor infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (2) lit.c) Cod penal;
- F.d.32 – ordonanța de pornire a urmăririi penale conform semnelor infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (2) lit.c) Cod penal;
- F.d.35 – ordonanța de pornire a urmăririi penale conform semnelor infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (2) lit.c) Cod penal;
- F.d.38 – ordonanța de pornire a urmăririi penale conform semnelor infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (2) lit.c) Cod penal;
- F.d.41 – ordonanța de pornire a urmăririi penale conform semnelor infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (2) lit.c) Cod penal;
- F.d.44 – ordonanța de pornire a urmăririi penale conform semnelor infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (2) lit.c) Cod penal;
- F.d.47 – ordonanța de pornire a urmăririi penale conform semnelor infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (2) lit.c) Cod penal;
- F.d.50 – ordonanța de pornire a urmăririi penale conform semnelor infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (2) lit.c) Cod penal;
- F.d.53 – ordonanța de pornire a urmăririi penale conform semnelor infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (2) lit.c) Cod penal;
- F.d.56 – ordonanța de pornire a urmăririi penale conform semnelor infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (2) lit.c) Cod penal;
- F.d.59 – ordonanța de pornire a urmăririi penale conform semnelor infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (2) lit.c) Cod penal;
- F.d.64-65 – ordonanța de conexare a cauzelor penale din 20 iunie 2023;
- F.d.70– ordonanța de conexare a cauzelor penale din 20 iunie 2023;
- F.d.71 – plângerea lui Frecăuțan Mihaela din 12.06.2013, prin care a solicitat atragerea la răspundere a cet. Capcelea Valeriu *****, decanul Facultății de Psihologie și Asistență Socială a USARB, care la 11.06.2013 în jurul orelor 16:00 în incinta blocului V etajul 2 cabinetul 534 a USARB a hărțuit-o sexual, adică prin comportamentul lui fizic a încercat a o determina la raport sexual;
- F.d.73-75 – proces-verbal de audiere a părții vătămate Frecauțan Mihaela din 12.06.2013, în cadrul efectuării urmăririi penale;
- F.d.78-80 – procesul-verbal de cercetare la fața locului din 12.06.2013 cu fototabel, potrivit căruia a fost supus cercetării biroul nr. 534 amplasat la etajul II a blocului de studii nr. V a USARB, în rezultatul cercetării s-a constatat că ușa are mâner din fier cu lăcată în interior, iar în mecanismul de închidere a ușii lipsește broasca;
- F.d.81-82 – procesul-verbal de examinare a obiectului din 12.06.2013, prin care s-a constatat că USARB este amplasată pe str. Pușkin 36-40 mun. Bălți;

- F.d.83-84 – raportul de autosesizare despre săvârșirea infracțiunii din 13.06.2013;

F.d.85 – ordonanța de pornire a urmăririi penale conform semnelor infracțiunii prevăzute de art. 173 alin. (1) Cod penal;

F.d.95-98 – procesul-verbal de percheziție corporală din 14.06.2013, potrivit căruia în rezultatul percheziției corporale la Capcelea Valeriu ***** au fost depistați și ridicați bani în sumă totală de 5083 lei și carnete de note pe numele a diferitor studenți, liste de evaluare curentă a studenților, registrul de evidență a realizării planului de învățământ și frecvență a reușitei studenților grupei CT 11 Z, 27 lucrări a studenților grupei FB 11 Z, 2 sticuri, Ipad, 4 cărți a cărora autor era Capcelea Valeriu *****;

F.d.99 – 103 - procesul-verbal de percheziție din 14.06.2013, potrivit căruia în rezultatul percheziției în biroul de serviciu al inculpatului Capcelea Valeriu ***** au fost depistați și ridicați bani, carnete de note a mai multor studenți, liste de evaluare curentă a studenților, o filă A4 cu inscripția „data de 12.06.2013 și numele studentei Murguleț Natalia;

F.d.104 – 103 - procesul-verbal de examinare a obiectului din 15.06.2013, prin care au fost supuse examinării obiectele ridicate în cadrul perchezițiilor de la Capcelea Valeriu *****;

F.d.156 – ordonanța de recunoaștere și de anexare a corpurilor delictive la cauza penală din 15.06.2013;

F.d.157- plângerea lui Blaj Silvia din 14.06.2013, prin care solicită atragerea la răspundere penală a cet. Capcelea Valeriu ***** , decanul Facultății Psihologie și Asietnță Socială a USARB, care la data de 14.06.2013 în procesul examinării lucrărilor scrise la obiectul de studiu „Filosofia, Probleme filosofiei ale domeniului” care a avut loc la 13.06.2013 și aprecierii punctajului lucrării scrise a cerut de a-i transmite bani în sumă de 200 lei, amenințând-o cu aprecierea lucrării la un punctaj mai mic, fiind nevoită să-i transmită banii ceruți, fiind punctată cu nota 9;

F.d.159- proces-verbal de audiere a părții vătămate Blaj Silvia din 14.06.2013, în cadrul efectuării urmăririi penale;

F.d.161-162 - ordonanța și procesul-verbal de ridicare din 14.06.2013, potrivit căruia de la Blaj Silvia a fost ridicat carnetul de student eliberat pe numele acesteia de către USARB;

F.d.163-165 - procesul-verbal de examinare a obiectului din 15.06.2013, prin care a fost supus examinării carnetul de student eliberat pe numele lui Blaj Silvia de către USARB, unde la disciplina „Filosofie, probleme filosofiei” sunt indicate 75 ore, profesor examinator Capcelea, calificativ – 9, data de 13.03.2013 și semnătura aliterară a examinatorului;

F.d.166 – ordonanța de recunoaștere și de anexare a corpului delict la caza penală din 15.06.2013;

F.d.167 – plângerea lui Scutelnic Mariana din 14.06.2013, prin care solicită atragerea la răspundere penală a cet. Capcelea Valeriu *****, decanul Facultății Psihologie și Asistență Socială a USARB, care la data de 14.06.2013 în procesul examinării lucrărilor scrise la obiectul de studiu „Filosofia, Probleme filosofiei ale domeniului” care a avut loc la 13.06.2013 și aprecierii punctajului lucrării scrise a cerut de a-i transmite bani în sumă de 300 lei, amenințând-o cu aprecierea lucrării la un punctaj mai mic, fiind nevoită să-i transmită banii ceruți, fiind punctată cu nota 9;

F.d.169 - proces-verbal de audiere a părții vătămate Scutelnic Mariana din 14.06.2013, în cadrul efectuării urmăririi penale;

F.d.171-172 - ordonanța și procesul-verbal de ridicare din 14.06.2013, potrivit căruia de la Scutelnic Mariana a fost ridicat carnetul de student eliberat pe numele acesteia de către USARB;

F.d.173-176 - procesul-verbal de examinare a obiectului din 15.06.2013, prin care a fost supus examinării carnetul de student eliberat pe numele lui Scutelnic Mariana de către USARB, unde la disciplina „Filosofie, probleme filosofiei” sunt indicate 75 ore, profesor examinator Capcelea, calificativ – 9, data de 13.03.2013 și semnătura aliterară a examinatorului;

F.d.177 – ordonanța de recunoaștere și de anexare a corpului delict la caza penală din 15.06.2013;

F.d.178 – plângerea lui Alcaz Carolina din 17.06.2013, prin care solicită atragerea la răspundere penală a cet. Capcelea Valeriu *****, decanul Facultății Psihologie și Asistență Socială a USARB, care la data de 11.06.2013 în jurul orelor 14 a extorcat de la ea suma de 200 lei pentru a o aprecia cu o notă mai mare la examen la obiectul „Filosofie”;

F.d.181 - proces-verbal de audiere a părții vătămate Alcaz Carolina din 17.06.2013, în cadrul efectuării urmăririi penale;

F.d.184 - plângerea lui Ștefureac Elena din 17.06.2013, prin care solicită atragerea la răspundere penală a cet. Capcelea Valeriu *****, decanul Facultății Psihologie și Asistență Socială a USARB, care la data de 11.06.2013 în jurul orelor 15 a extorcat de la ea suma de 200 lei pentru a o aprecia cu o notă mai mare la examen la obiectul „Filosofie”;

F.d.187 - proces-verbal de audiere a părții vătămate Ștefureac Elena din 17.06.2013, în cadrul efectuării urmăririi penale;

F.d.189 - plângerea lui Cușnir Cristina din 17.06.2013, prin care solicită atragerea la răspundere penală a cet. Capcelea Valeriu *****, decanul Facultății Psihologie și Asistență Socială a USARB, care la data de 11.06.2013 în procesul examinării lucrărilor scrise la obiectul de studiu „Filosofia, Probleme filosofiei ale

domeniului” care a avut loc la 10.06.2013 și aprecierii punctajului lucrării scrise a cerut de a-i transmite bani în sumă de 250 lei, amenințând-o cu aprecierea lucrării la un punctaj mai mic, fiind nevoită să-i transmită banii ceruți, fiind punctată cu nota 9;

F.d.191 - proces-verbal de audiere a părții vătămate Cușnir Cristina din 17.06.2013, în cadrul efectuării urmăririi penale;

F.d.193 - plângerea lui Varvariuc Irina din 17.06.2013, prin care solicită atragerea la răspundere penală a cet. Capcelea Valeriu *****, decanul Facultății Psihologie și Asistență Socială a USARB, care la data de 11.06.2013 în procesul examinării lucrărilor scrise la obiectul de studiu „Filosofia, Probleme filosofiei ale domeniului” care a avut loc la 10.06.2013 și aprecierii punctajului lucrării scrise a cerut de a-i transmite bani în sumă de 200 lei, amenințând-o cu aprecierea lucrării la un punctaj mai mic, fiind nevoită să-i transmită banii ceruți, fiind punctată cu nota 7;

F.d.194-185 - proces-verbal de audiere a părții vătămate Varvariuc Irina din 17.06.2013, în cadrul efectuării urmăririi penale;

F.d.197 - plângerea lui Dilion Diana din 17.06.2013, prin care solicită atragerea la răspundere penală a cet. Capcelea Valeriu *****, decanul Facultății Psihologie și Asistență Socială a USARB, care la data de 11.06.2013 în procesul examinării lucrărilor scrise la obiectul de studiu „Filosofia, Probleme filosofiei ale domeniului” care a avut loc la 10.06.2013 și aprecierii punctajului lucrării scrise a cerut de a-i transmite bani în sumă de 200 lei, amenințând-o cu aprecierea lucrării la un punctaj mai mic, fiind nevoită să-i transmită banii ceruți, fiind punctată cu nota 7;

F.d.199 - proces-verbal de audiere a părții vătămate Dilion Diana din 17.06.2013, în cadrul efectuării urmăririi penale;

F.d.201 - plângerea lui Cușnir Ecaterina din 18.06.2013, prin care solicită atragerea la răspundere penală a cet. Capcelea Valeriu *****, decanul Facultății Psihologie și Asistență Socială a USARB, care la data de 14.06.2013 în jurul orelor 09:30 a extorcat de la ea suma de 300 lei pentru a o aprecia cu o notă mai mare la examen la obiectul „Filosofie” ;

F.d.204 - proces-verbal de audiere a părții vătămate Cușnir Ecaterina din 18.06.2013, în cadrul efectuării urmăririi penale;

F.d.206 - plângerea lui Gîlca Mariana din 18.06.2013, prin care solicită atragerea la răspundere penală a cet. Capcelea Valeriu *****, decanul Facultății Psihologie și Asistență Socială a USARB, care la data de 11.06.2013 în jurul orelor 15 a extorcat de la ea suma de 200 lei pentru a o aprecia cu o notă mai mare la examen la obiectul „Filosofie” ;

F.d.209 - proces-verbal de audiere a părții vătămate Gîlca Mariana din 18.06.2013, în cadrul efectuării urmăririi penale;

F.d.211- plângerea lui Lopotenco Anjela din 18.06.2013, prin care solicită atragerea la răspundere penală a cet. Capcelea Valeriu *****, decanul Facultății Psihologie și Asistență Socială a USARB, care la data de 11.06.2013 în procesul examinării lucrărilor scrise la obiectul de studiu „Filosofia, Probleme filosofiei ale domeniului” care a avut loc la 10.06.2013 și aprecierii punctajului lucrării scrise a cerut de a-i transmite bani în sumă de 250 lei, amenințând-o cu aprecierea lucrării la un punctaj mai mic, fiind nevoită să-i transmită banii ceruți, fiind punctată cu nota 7;

F.d.214 - proces-verbal de audiere a părții vătămate Lopotenco Anjela din 18.06.2013, în cadrul efectuării urmăririi penale;

F.d.216 - plângerea lui Serdeșniuc Ana din 18.06.2013, prin care solicită atragerea la răspundere penală a cet. Capcelea Valeriu *****, decanul Facultății Psihologie și Asistență Socială a USARB, care la data de 14.06.2013 în jurul orelor 11:00 a extorcat de la ea suma de 300 lei pentru a o aprecia cu o notă mai mare la examen la obiectul „Filosofie”;

F.d.219 - proces-verbal de audiere a părții vătămate Serdeșniuc Ana din 18.06.2013, în cadrul efectuării urmăririi penale;

F.d.222 - plângerea lui Brînzei Mihaela din 18.06.2013, prin care solicită atragerea la răspundere penală a cet. Capcelea Valeriu *****, decanul Facultății Psihologie și Asistență Socială a USARB, care la data de 14.06.2013 în procesul examinării lucrărilor scrise la obiectul de studiu „Filosofia, Probleme filosofiei ale domeniului” care a avut loc la 13.06.2013 și aprecierii punctajului lucrării scrise a cerut de a-i transmite bani în sumă de 300 lei, amenințând-o cu aprecierea lucrării la un punctaj mai mic, fiind nevoită să-i transmită banii ceruți, fiind punctată cu nota 8;

F.d.225 - proces-verbal de audiere a părții vătămate Brînzei Mihaela din 18.06.2013, în cadrul efectuării urmăririi penale;

F.d.228 - plângerea lui Andronic Rodica din 19.06.2013, prin care solicită atragerea la răspundere penală a cet. Capcelea Valeriu *****, decanul Facultății Psihologie și Asistență Socială a USARB, care la data de 14.06.2013 în jurul orelor 14 a extorcat de la ea suma de 300 lei pentru a o aprecia cu o notă mai mare la examen la obiectul „Filosofie” ;

F.d.231 - proces-verbal de audiere a părții vătămate Andronic Rodica din 19.06.2013, în cadrul efectuării urmăririi penale;

F.d. 233-234 - ordonanța și procesul-verbal de ridicare din 19.06.2013, potrivit căruia de la Andronic Rodica a fost ridicat carnetul de student eliberat pe numele acesteia de către USARB;

F.d. 235-236 - procesul-verbal de examinare a obiectului din 19.06.2013, prin care a fost supus examinării carnetul de student eliberat pe numele lui Andronic Rodica de către USARB, unde la disciplina „Filosofie, probleme filosofiei” sunt

indicate 75 ore, profesor examinator Capcelea, calificativ – 7, data de 13.03.2013 și semnătura aliterară a examinatorului;

F.d. 237- ordonanța de recunoaștere și de anexare a corpurilor delictive la cauza penală din 19.06.2013;

F.d. 238 - plângerea lui Coreniova Tatiana din 19.06.2013, prin care solicită atragerea la răspundere penală a cet. Capcelea Valeriu *****, decanul Facultății Psihologie și Asistență Socială a USARB, care la data de 11.06.2013 în jurul orelor 16:30 a extorcat de la ea suma de 300 lei pentru a o aprecia cu o notă mai mare la examen la obiectul „Filosofie”;

F.d.241-242 - proces-verbal de audiere a părții vătămate Coreniova Tatiana din 19.06.2013, în cadrul efectuării urmăririi penale;

Volumul II:

F.d. 238 - plângerea lui Cirimpei Victoria din 19.06.2013, prin care solicită atragerea la răspundere penală a cet. Capcelea Valeriu *****, decanul Facultății Psihologie și Asistență Socială a USARB, care la data de 14.06.2013 în jurul orelor 10:00 a extorcat de la ea suma de 200 lei pentru a o aprecia cu o notă mai mare la examen la obiectul „Filosofie” ;

F.d.3 - proces-verbal de audiere a părții vătămate Brânzei Mihaela din 18.06.2013, în cadrul efectuării urmăririi penale;

F.d. 5 - 6 procesul-verbal de examinare a obiectului din 19.06.2013, prin care a fost supus examinării carnetul de student eliberat pe numele lui Cirimpei Victoria de către USARB, unde la disciplina „Filosofie, probleme filosofiei” sunt indicate 75 ore, profesor examinator Capcelea, calificativ – 8, data de 13.03.2013 și semnătura aliterară a examinatorului (f.d.5-6, vol.II);

F.d. 7 – ordonanță de recunoaștere și de anexare a corpurilor delictive la cauza penală din 19.06.2013;

F.d. 8 – plângerea lui Tăutu Viorel din 19.06.2013, prin care solicită atragerea la răspundere penală a cet. Capcelea Valeriu *****, decanul Facultății Psihologie și Asistență Socială a USARB, care la data de 11.06.2013 în jurul orelor 15:50 a extorcat de la el suma de 100 lei pentru a-l aprecia cu o notă mai mare la examen la obiectul „Filosofie”;

F.d.10 - proces-verbal de audiere a părții vătămate Tăutu Viorel din 19.06.2013, în cadrul efectuării urmăririi penale;

F.d.12 - plângerea lui Palii Veronica din 20.06.2013, prin care solicită atragerea la răspundere penală a cet. Capcelea Valeriu *****, decanul Facultății Psihologie și Asistență Socială a USARB, care la data de 14.06.2013 în jurul orelor 10:30 a extorcat de la ea suma de 200 lei pentru a o aprecia cu o notă mai mare la examen la obiectul „Filosofie”;

F.d.15- proces-verbal de audiere a părții vătămate Palii Veronica din 20.06.2013, în cadrul efectuării urmăririi penale;

F.d.25 - copia contractului de muncă nr. 2002-3/c din 07.07.2008 încheiat între USARB și Capcelea Valeriu *****, prin care se confirmă că inculpatul a fost angajat în calitate de conferențiar universitar la Catedra de Drept Public pe o perioadă de 5 ani;

F.d.26 - ordinul rectorului USARB nr. 05-375 din 29.08.2012, prin care Capcelea Valeriu ***** a fost numit în funcția de decan interimar al Facultății de Psihologie și Asistență Socială începând cu luna august anul 2012;

F.d. 31- fișa de post al conferențiarului universitar din 25.08.2011, care a fost adusă la cunoștința lui Capcelea Valeriu ***** sub semnătură;

F.d. 32-33, 34-45 - copia ordinului de aprobare a regulamentului cu privire la evaluarea activităților de învățare a studenților nr. 881 din 18.12.2009, aprobat de ministrul educației, cu anexe;

F.d. 94- procesul-verbal de examinare a obiectului din 25.06.2013, prin care au fost supuse examinării două discuri DVD ce conțin înregistrările video efectuate în timpul percheziției corporale și în biroul de serviciu a lui Capcelea Valeriu *****;

F.d. 94 - ordonanța de recunoaștere și de anexare a corpurilor delictive la cauza penală din 25.06.2013;

F.d. 186-187 - procesul-verbal de examinare adăugătoare a obiectului din 16.09.2013, prin care au fost supuse examinării cele două discuri DVD ce conțin înregistrările video privind desfășurarea percheziției corporale și percheziției din biroul de serviciu a lui Capcelea Valeriu *****;

Volumul III:

- F.d.1 – ordonanța de pornire a urmăririi penale conform semnelor infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (2) lit.c) Cod penal;

- F.d.4 – ordonanța de pornire a urmăririi penale conform semnelor infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit.b) Cod penal;

- F.d.8 – ordonanță de conexare a cauzelor penale din 09 iulie 2013;

- F.d. 13 - plângerea lui Poneatovscaia Ela din 25.06.2013, prin care solicită atragerea la răspundere penală a cet. Capcelea Valeriu *****, decanul Facultății Psihologie și Asistență Socială a USARB, care la data de 13.06.2013 în jurul orelor 12:00 a extorcat de la ea suma de 250 lei pentru a o aprecia cu o notă mai mare la examen la obiectul „Filosofie”;

F.d.16 - proces-verbal de audiere a părții vătămate Poneatovscaia Ela din 25.06.2013, în cadrul efectuării urmăririi penale;

- F.d. 19 - plângerea lui Dascal Elena din 17.06.2013, prin care solicită atragerea la răspundere penală persoana cu numele Nicolai, care la data de 10 iunie 2013, în jurul orelor 11 în fața blocului central al USARB a extorcat de la ea suma de 200 lei, pentru a o transmite lui Capcelea Valeriu, susținând că acesta are

influență asupra profesoarei de limba engleză – Alexanchin Lidia, în scopul de a o ajuta la examenul de limba engleză;

F.d. 23 - proces-verbal de audiere a părții vătămate Dascal Elena din 17.06.2013, în cadrul efectuării urmăririi penale;

F.d. 24 - 25 - copia carnetului de student eliberat de către administrația USARB părții vătămate Dascal Elena

F.d. 26- 28 – ordonanța și procesul verbal de ridicare din 18.06.2013 a listei de evaluare curentă și finală a grupei RS-12-Z din 03.06.2013;

F.d.29- proces-verbal de examinare a obiectului din 24.07.2013, adică a listei de evaluare curentă finală din 03.06.2013;

- F.d.30 – ordonanță de recunoaștere și de anexare a corpurilor delictive la cauza penală din 24.07.2013;

-F.d. 47 – ordonanța de conexare din 18.09.2013;

- **F.d.188-193 – proces-verbal de audiere a părții vătămate Alcaz Carolina din 04.04.2014**, prin ce a comunicat instanței că, la 10.06.2013 în jurul orelor 09:00, după examen, Capcelea Valeriu ***** le-a comunicat că pe 11.06.2013 în jurul orelor 11:00 să vină după rezultatele la examen. A doua zi s-au prezentat împreună cu o altă grupă de la facultatea de Limbi Străine. Aproximativ la orele 14:00 a intrat să afle rezultatele în cabinetul 534, profesorul i-a spus să i-a loc pe scaun și să-și caute lucrarea sa, iar ea și-a ales lucrarea și a prezentat-o acestuia. **După care profesorul a deschis-o și i-a spus că o să se vadă la restante, ea la întrebat de ce are nota 4**, deoarece știe că a scris mai bine, pe o notă trecătoare, și în acel moment inculpatul **i-a arătat un semn cu mâna și a înțeles că acesta a solicitat bani, după care a scos din buzunar 150 lei și i-a pus pe masă, iar ultimul a întrebat-o ce notă dorește, iar ea a răspuns că una trecătoare, iar inculpatul i-a spus că dacă mai dă 50 lei o să-i pună nota 7 în matriculă.** Partea vătămată a menționat că, a transmis inculpatului 4 bancnote cu nominalul de 50 lei, banii i-a pus pe masă, iar inculpatul ia luat și i-a pus în buzunar. A relatat că, inculpatul la 10.06.2013 de ea nu s-a apropiat și nici nu a solicitat careva bani. Prin semn inculpatul a solicitat de la ea bani, verbal nu a solicitat. La 11.06.2013, careva acțiuni cu caracter sexual în privința sa nu au fost comise. Frecăuțanu Mihaela avea o vestimentație obișnuită, ca în fiecare zi. Din start nu a avut intenția de a depune plângere. Partea vătămată a relatat că, plângerea a scris-o după ce a fost sunată de la poliție, explicațiile în cadrul urmăririi penale le-a semnat. Polițistul i-a explicat că ea dacă o transmis bani, tot urmează a fi atrasă la răspundere penală.

- **F.d.194-198 – proces-verbal de audiere a părții vătămate Dilion Diana din 04.04.2014**, prin ce a comunicat instanței că, pe inculpat îl cunoaște, deoarece i-a fost profesor în anul I la Universitate. În anul 2013 având examen la filozofie, profesorul Capcelea Valeriu ***** i-a dat de înțeles că pentru a primi o notă mai

bună trebuie să facă ceva, în final ia pus pe masă 200 lei și a pimit nota 7. Partea vătămată a menționat că, era studentă a grupei CT 117 Z a Facultății de Economie din cadrul Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți. Examenul a avut loc în formă scrisă, rezultatele le-au fost comunicate în formă verbală în aceeași zi. Transmiterea banilor a avut loc în blocul nr. 5, într-o sală de studii. **Banii ia pus pe masă, iar profesorul a întins mâna și i-a luat.** Nota de la examen a fost introdusă în borderou și în matriculă după transmiterea banilor, care a avut loc după examen. După ce a luat banii, profesorul i-a pus în buzunar. La fel, a menționat că, examenul a avut loc după masă, cu ei mai era o grupă, însă nu poate preciza care. Din grupa sa erau majoritatea colegilor. Persoanele care intrau în cabinet, ulterior ieșeau și plecau, nu rămâneau pe coridor. Când ea a ajuns, procedura deja se desfășura, nu cunoaște câte persoane au mai intrat înaintea sa. Față de ea careva acțiuni cu caracter sexual din partea profesorului nu au avut loc. Nu cunoaște cine a convocat adunarea cu polițiștii, și nici dacă la adunarea respectivă au participat careva profesori. La adunarea respectivă s-a discutat despre relația profesor - student. Semnătura de pe plângere îi aparține. Elena Ștefăreac este colega sa de grupă, cu aceasta este în relații bune. Cu aceasta a mers la poliție, care își are sediul la intersecția str. 1 Mai, de lângă stadionul orașenesc, la poliție s-a dus benevol. În timpul audierii sale erau prezenți doi colaboratori de poliție. Alcaz Carolina î-i este cunoscută, aceasta nu era prezentă în timpul audierii sale. Rezultatele examenului respectiv nu au fost anulate.

- **F.d.199-201 – proces-verbal de audiere a părții vătămate Palii Veronica din 18.04.2014**, prin ce a comunicat instanței că, la data de 13.06.2013 a susținut examenul la filosofie. După examen Capcelea Valeriu ***** le-a spus să vină după rezultate a doua zi. A doua zi profesorul le-a spus să intre câte unul în sală. Intrând în sală pe prima bancă erau lucrările lor, inculpatul era așezat într-o bancă mai în spate, i-a spus să-și caute lucrarea și s-a așezat în banca din fața sa, după ce a verificat lucrarea, inculpatul i-a spus că nota limită nu este una pozitivă, din care motiv i-a pus pe masă 200 lei, în bancnote de 50 lei, inculpatul i-a numărat și i-a pus în buzunar, după care i-a pus nota 8 în matriculă, după care ea a plecat acasă. Peste câteva zile a fost sunată de către o persoană de la corupție și i-a spus să se prezinte la sediul lor. La poliție i-au fost adresate întrebări dacă a susținut examenul și dacă a dat bani, după care din cauza că polițistul era ocupat ia spus să revină la orele 14:00. Partea vătămată a menționat că, și-a făcut studiile în grupa FB 11 Z, în anul 2013, prelegerile le-a făcut cu inculpatul, iar seminarele cu Jacotă. Pe data de 14.06.2013 lucrările au fost verificate de dimineață. Banii transmiși lui Capcelea Valeriu *****, acesta le-a pus în buzunarul de la pantaloni. A solicitat banii prin faptul că ia spus că nota este la limită și va rămâne la restanță. Persoanele care au fost înaintea sa i-au comunicat că au transmis bani inculpatului.

Consideră că lucrarea era scrisă bine, cel puțin pe o notă pozitivă, la examen au fost trei întrebări.

A relatat că, pe parcursul prelegerilor și examenului nu a văzut careva acțiuni cu caracter sexual din partea profesorului. Plângerea a fost scrisă de către polițist, ea doar a semnat-o. Până a semna plângerea a întrebat ce va fi cu rezultatul examenului, iar colaboratorul de poliție ia răspuns că nu cunoaște.

- **F.d.202-204 – proces-verbal de audiere a părții vătămate Blaj Silvia din 18.04.2014**, prin ce a comunicat instanței că, la 13.06.2013 a avut examenul la filosofie în sala 533 împreună cu grupele CT 11 Z și PA 11 Z, ea fiind din grupa FB 11 Z. Capcelea Valeriu ***** după examen le-a spus că rezultatele vor fi a doua zi, pe la orele 14:00. A doua zi a venit printre primii și a așteptat până când au venit toți studenții, după care a venit și inculpatul. Ei se aflau la etajul 5 în penultimul cabinet din partea stângă. Inculpatul le-a spus să intre câte unul în sala paralelă nr. 597. Când a intrat profesorul stătea așezat în penultima bancă din rândul de la perete, iar pe prima bancă din același rând erau toate lucrările lor. El i-a spus să o caute pe a sa și să se aproprie de el și să se așeze în banca din fața sa. După aceasta profesorul s-a uitat în lucrarea sa și i-a spus că „slăbuț, slăbuț, ne vedem la restanță”, la ce ea a început a se revolta, deoarece știa că a scris bine, apoi a scos 2 bancnote a câte 100 lei și i-a pus pe masă. Atunci inculpatul a deschis matricula și i-a pus nota 9, după care ea a plecat. După aceasta pe la orele 3-4 a fost sunată de la corupție și a fost anunțată că Capcelea Valeriu ***** a fost reținut pentru luare de mită și trebuie să se prezinte la ei la sediu pentru a răspunde la niște întrebări. Acolo au întrebat-o dacă a scris examen la filosofie, dacă a fost în ziua respectivă după notă și dacă a dat bani pentru notă, ea a răspuns la toate întrebările că „da”, după care a fost întrebată dacă dorește să scrie toate cele relatate, iar ea a răspuns pozitiv. Partea vătămată a relatat că, examenul a avut loc în 2013, prelegerile le-a dus inculpatul, iar seminarele le-a dus Jacotă. Frecvența a fost 100 %, reușita era de 8,80-8,90, la examen au fost 3 întrebări, prima a fost despre estetica frumosului, a doua despre filosofia Greciei sau Romei antice, iar a treia întrebare nu o ține minte. Capcelea Valeriu ***** a solicitat transmiterea banilor prin faptul că știind că lucrarea a fost scrisă bine, a notat-o necorespunzător. O solicitare directă de a transmite bani nu a fost, și nici gesturi. Bani inculpatul i-a pus în sacoșă sau buzunar. Înaintea sa au intrat aproximativ 5-6 persoane, care i-au comunicat că au dat bani. Partea vătămată a menționat că, în grupa sa nu au fost cazuri când Capcelea Valeriu ***** să fi manifestat acțiuni cu caracter sexual, nici față de ea și nici față de alți colegi. La poliție a fost o discuție verbală, ea răspunzând la întrebări. La poliție a întrebat dacă notele de la examen vor fi anulate, iar aceștea i-au răspuns că nu știu.

- **F.d.205-208 – proces-verbal de audiere a părții vătămate Varvariuc Irina din 18.04.2014**, prin ce a comunicat instanței că, nu ține minte data când a

avut loc examenul, acesta a fost la disciplina filosofie, a avut loc în sala mare nr. 533. După examen Capcelea Valeriu ***** le-a comunicat că rezultatele vor fi a doua zi. A doua zi când a venit, profesorul deja primea studenții în cabinetul 534, acolo erau 2 grupe. Ea a venit spre sfârșit, în sală intra câte un student cu matricula. Înaintea sa a intrat Mihaela Frecăuțan, iar în coridor a rămas ea cu Tatiana Corenova și au decis să urmărească procesul din coridor și a văzut cum Capcelea Valeriu ***** a pus mâna pe picioarele lui Mihaela, fiind alături de ea. Din start a crezut că acesta glumește, însă când a ieșit Mihaela, a observat că aceasta era șocată și nu putea vorbi. Ele au continuat să intre câte una, ea a intrat penultima, s-a așezat pe scaun și i-a dat matricula inculpatului. Acesta i-a găsit lucrarea, **s-a uitat în ea și i-a spus că o să se întâlnească la restanță**. Ea s-a mirat, deoarece credea că a scris pe o notă pozitivă și l-a întrebat cum așa, **nu dorește la restanță, la ce inculpatul s-a uitat la ea și a spus „atunci” și i-a arătat cu degetele semnul banilor**. I-a dat inițial 50 lei, el s-a uitat și a făcut din cap că „nu” și ne vedem la restanță, după care a mai scos încă 2 bancnote a câte 50 lei fiecare, însă ultimul iarăși a dat din cap că „nu” și ea a mai scos încă 50 lei, în total s-a primit 200 lei, și atunci inculpatul a pus banii în buzunar, i-a pus nota în matriculă, după care ea a plecat. Peste câteva zile au fost strânși în sala 533, unde mai era o grupă de la contabilitate și finanțe, a venit un dom de la rectorat și le-a spus că s-a întâmplat un eveniment foarte neplăcut pentru Universitate. Atunci au fost și niște domni de la corupție, care au discutat despre Capcelea Valeriu ***** și despre faptul că acesta a solicitat mită și le-au spus la toți cei prezenți să indice pe o foaie numele și numerele de telefoane. Peste câteva zile a fost sunată de la poliție și a fost întrebată dacă Capcelea Valeriu ***** a cerut de la ea bani, ea a răspuns că „da” și atunci i s-a cerut să se prezinte la poliție. Acolo au întrebat-o cum s-a întâmplat totul și dacă dorește să scrie plângere și ea a fost de acord. Partea vătămată a declarat că, Capcelea Valeriu ***** a solicitat mită prin faptul că i-a comunicat să vină la restanță. La examen au fost 3 întrebări. **Banii i-a cerut arătându-i un semn cu degetele**, alți studenții au procurat cărți. La fel, a relatat că, examenul a fost pe 11 iunie 2013, ea a fost în grupa CT 12 Z. Prelegerile erau duse de Capcelea Valeriu ***** , iar seminarele de Jacota, frecvența la ore a fost de 100 %, media sa era de 7,5. Capcelea folosea gesturi simple, pe care le folosește orice om. Poate câte odată să netezit fetele pe cap sau spate. A doua zi după examen Capcelea nu i-a propus să cumpere carte. La examen a obținut nota 7. Presupune că, înaintea sa a intrat Lopatenco Angela, iar după ea a intrat Cușnir Ecaterina. Coreniova le-a spus că a plătit pentru a obținute nota, alt ceva nu le-a spus. Până în prezent notele de la examen nu au fost anulate. Nu a fost influențată de nimeni pentru a depune declarații, consideră că Capcelea Valeriu ***** urma să-i pună nota și fără a pretinde bani. Cunoaște că unii colegi din grupa sa au dat bani, iar alții nu. Capcelea Valeriu ***** mângâia în timpul prelegerilor pe unele

fete, față de ea nu a manifestat un comportament cu caracter sexual. Frecăuțan Mihaela era îmbrăcată simplu, în maiou și șorți până la genunchi, fără decolteu.

Volumul IV:

- **F.d.60 – proces-verbal de audiere a părții vătămate Varvariuc Irina din 07.06.2016**, prin ce a comunicat instanței că, nu ține minte data când a avut loc examenul, acesta a fost la disciplina filosofie, a avut loc în sala mare nr. 533. După examen Capcelea Valeriu *****, le-a comunicat că rezultatele vor fi a doua zi. A doua zi când a venit, profesorul deja primea studenții în cabinetul 534, acolo erau 2 grupe. Ea a venit spre sfârșit, în sală intra câte un student cu matricula. Înaintea sa a intrat Mihaela Frecăuțan, iar în coridor a rămas ea cu Tatiana Corenova și au decis să urmărească procesul din coridor și a văzut cum Capcelea Valeriu ***** a pus mâna pe picioarele lui Mihaela, fiind alături de ea. Din start a crezut că acesta glumește, însă când a ieșit Mihaela, a observat că aceasta era șocată și nu putea vorbi. Ele au continuat să intre câte una, ea a intrat penultima, s-a așezat pe scaun și i-a dat matricula inculpatului. Acesta i-a găsit lucrarea, **s-a uitat în ea și i-a spus că o să se întâlnească la restanță**. Ea s-a mirat, deoarece credea că a scris pe o notă pozitivă și l-a întrebat cum așa, **nu dorește la restanță, la ce inculpatul s-a uitat la ea și a spus „atunci” și i-a arătat cu degetele semnul banilor**. I-a dat inițial 50 lei, el s-a uitat și a făcut din cap că „nu” și ne vedem la restanță, după care a mai scos încă 2 bancnote a câte 50 lei fiecare, însă ultimul iarăși a dat din cap că „nu” și ea a mai scos încă 50 lei, în total s-a primit 200 lei, și atunci inculpatul a pus banii în buzunar, i-a pus nota în matriculă, după care ea a plecat. Peste câteva zile au fost strânși în sala 533, unde mai era o grupă de la contabilitate și finanțe, a venit un dom de la rectorat și le-a spus că s-a întâmplat un eveniment foarte neplăcut pentru Universitate. Atunci au fost și niște domni de la corupție, care au discutat despre Capcelea Valeriu ***** și despre faptul că acesta a solicitat mită și le-au spus la toți cei prezenți să indice pe o foaie numele și numerele de telefoane. Peste câteva zile a fost sunată de la poliție și a fost întrebată dacă Capcelea Valeriu ***** a cerut de la ea bani, ea a răspuns că „da” și atunci i s-a cerut să se prezinte la poliție. Acolo au întrebat-o cum s-a întâmplat totul și dacă dorește să scrie plângere și ea a fost de acord. A declarat că, Capcelea Valeriu ***** a solicitat mită prin faptul că i-a comunicat să vină la restanță. La examen au fost 3 întrebări. **Banii i-a cerut arătându-i un semn cu degetele**, alți studenții au procurat cărți. A relatat că, examenul a fost pe 11 iunie 2013, ea a fost în grupa CT 12 Z. Prelegerile erau duse de Capcelea Valeriu *****, iar seminarele de Jacota, frecvența la ore a fost de 100 %, media sa era de 7,5. Capcelea folosea gesturi simple, pe care le folosește orice om. Poate câte odată să netezit fetele pe cap sau spate. A doua zi după examen Capcelea nu i-a propus să cumpere carte. La examen a obținut nota 7. Presupune partea vătămată că, înaintea sa a intrat Lopatenco Angela, iar după ea a intrat Cușnir Ecaterina. Coreniova le-a spus că a

plătit pentru a obținute nota, alt ceva nu le-a spus. Până în prezent notele de la examen nu au fost anulate. Nu a fost influențată de nimeni pentru a depune declarații, consideră că Capcelea Valeriu ***** urma să-i pună nota și fără a pretinde bani. Cunoaște că unii colegi din grupa sa au dat bani, iar alții nu. Capcelea Valeriu ***** mângâia în timpul prelegerilor pe unele fete, față de ea nu a manifestat un comportament cu caracter sexual. Frecăuțan Mihaela era îmbrăcată simplu, în maiou și șorți până la genunchi, fără decolteu.

- **F.d.77 – proces-verbal de audiere a părții vătămate Dilion Diana din 23.09.2016**, prin ce a comunicat instanței că, pe inculpat îl cunoaște, deoarece i-a fost profesor în anul I la Universitate. În anul 2013 având examen la filozofie, profesorul Capcelea Valeriu ***** i-a dat de înțeles că pentru a primi o notă mai bună trebuie să facă ceva, în final ia pus pe masă 200 lei și a primit nota 7.

Partea vătămată a menționat că, era studentă a grupei CT 117 Z a Facultății de Economie din cadrul Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți. Examenul a avut loc în formă scrisă, rezultatele le-au fost comunicate în formă verbală în aceeași zi. Transmiterea banilor a avut loc în blocul nr. 5, într-o sală de studii. **Banii ia pus pe masă, iar profesorul a întins mâna și i-a luat.** Nota de la examen a fost introdusă în borderou și în matriculă după transmiterea banilor, care a avut loc după examen. După ce a luat banii, profesorul i-a pus în buzunar. Partea vătămată a menționat că, examenul a avut loc după masă, cu ei mai era o grupă, însă nu poate preciza care. Din grupa sa erau majoritatea colegilor. Persoanele care intrau în cabinet, ulterior ieșeau și plecau, nu rămâneau pe coridor. Când ea a ajuns, procedura deja se desfășura, nu cunoaște câte persoane au mai intrat înaintea sa. Față de ea careva acțiuni cu caracter sexual din partea profesorului nu au avut loc. Nu cunoaște cine a convocat adunarea cu polițiștii, și nici dacă la adunarea respectivă au participat careva profesori. La adunarea respectivă s-a discutat despre relația profesor - student. Semnătura de pe plângere îi aparține. Elena Ștefăreac este colega sa de grupă, cu aceasta este în relații bune. Cu aceasta a mers la poliție, care își are sediul la intersecția str. 1 Mai, de lângă stadionul orașenesc, la poliție s-a dus benevol. În timpul audierii sale erau prezenți doi colaboratori de poliție. Alcaz Carolina î-i este cunoscută, aceasta nu era prezentă în timpul audierii sale. Rezultatele examenului respectiv nu au fost anulate.

- **F.d.94-97 – proces-verbal de audiere a părții vătămate Frecauțan Mihaela din 09.11.2016**, prin ce a comunicat instanței că, pe inculpat îl cunoaște, fiind fostul ei profesor de filozofie. La finele anului 2013, fiind studentă la Facultatea de Economie, urma să aibă examen la filozofie. Împreună cu toată grupa s-au prezentat la examen. După examen Capcelea Valeriu ***** le-a comunicat că rezultatele vor fi a doua zi, pe 12.06.2013 în jurul orelor 11:00, în blocul 5, etajul 2. A doua zi împreună cu alte colege s-au prezentat la Universitate, unde a venit profesorul și le-a spus că este ocupat și să mai aștepte până la orele 13:00 în sala nr.

533. Când a venit profesorul, au constatat că mai era o grupă de la limbi străine și ele au început a se revolta, după care au început a intra câte un student de la o facultate și câte unul de la altă facultate. Toate acestea au avut loc în sala 534, care era puțin mai mică, în sală se afla doar Capcelea Valeriu ***** și intra doar câte un student. Procedura respectivă s-a îndelungit până aproximativ la orele 15:45, după care profesorul le-a comunicat că studenții care au rămas urmează să se prezinte a doua zi. Ele fiind revoltate l-au rugat să fie primite, deoarece mai rămase vreo 5 studenți, la ce profesorul le-a comunicat că urmează să plece la o ședință, însă ele insistând, Capcelea Valeriu ***** s-a uitat la ea și ia spus „intră”. Intrând în sală era doar Capcelea Valeriu ***** , pe masă erau lucrările lor și profesorul i-a spus să-și caute lucrarea. Găsindu-și lucrarea, a prezentat-o profesorului, acesta a deschis-o, s-a uitat prin ea, după care a întrebat-o **„Cum te uiți dacă ne vedem la restanță?”**. Așteptând în coridor au discutat între colegi cum a decurs totul și din spusele colegilor profesorul la toți le-a spus să rămână la restanță, iar după ce studenții i-i ofereau bani, totul se revolvea, și astfel și-a dat seama că Capcelea Valeriu ***** dorește bani. Ea l-a întrebat pe profesor dacă lucrarea sa este scrisă pe o notă pozitivă, la ce ultimul **i-a spus „hai, ce nu ai acolo nimic pentru mine”**. Ea i-a răspuns că bani nu are, deoarece este studentă, nu lucrează, iar părinții nu au posibilitatea să-i achite examenele. În rezultat Capcelea Valeriu ***** i-a spus **„hai scoate ceva din buzunar să nu te caut eu”**. Ea din nou a susținut că nu are bani, în rezultat, cum ea stătea așezată pe scaun, **Capcelea Valeriu ***** s-a apropiat de ea și a început să o pipăie pe picioare, pe la burtă**, după care ea a început a se revolta, spunându-i să o lase în pace, la ce ultimul i-a spus că nu-i face nimic, doar puțin să o încălzească. În timp ce se uita la ea și zâmbea, ea i-a spus să-i pună notă dacă dorește, că ea trebuie să plece. În rezultat profesorul i-a pus nota 7, i-a dat matricula și speriată ea a ieșit în coridor. În coridor mai erau 4 colege de ale sale și au întrebat-o ce a pățit și de ce plânge.

În coridor era Varvariuc Irina, Orinicova Tatiana, Lopatenco Angela și Cușniriuc Adelina, care i-au comunicat că au văzut totul prin lacătul de la ușă, acesta era stricat și acolo era gaură. După aceasta ea a plecat acasă, a sunat-o pe mama și prietenul ei și le-a comunicat despre cele întâmplate.

Partea vătămată a indicat că, cât timp s-a aflat în birou, amenințări sau șantaj din partea lui Capcelea Valeriu ***** nu au fost, doar i-a spus să scoată ceva din buzunar.

Partea vătămată a declarat instanței că, până la cazul dat cu Capcelea Valeriu ***** se vedea doar în cadrul orelor, careva incidente cu acesta nu a avut. După ce a plecat acasă nu a mai fost contactată de către Capcelea Valeriu *****. Inculpatul nu a încuiat ușa, **doar s-a așezat lângă ea și a început să o pipăie**. Rezultatele examenului respectiv nu le-a contestat.

- **F.d.98-99 – declarațiile martorului Frecauțan Aliona din 09.11.2016**, prin ce a comunicat instanței că, susține integral cele declarate la faza urmăririi penale, menționând că pe data de 11.06.2013 în jurul orelor 16:00 a fost sunată de către fiica sa Frecauțan Mihaela, care avea un glas tremurător și plângea. Cunoștea că în ziua respectivă urma să meargă la Universitate pentru a afla rezultatele la examenul de filozofie. Aceasta i-a povestit că inculpatul le chema câte una în cabinet pentru a le comunica rezultatele la examen, i-a comunicat că acesta s-a apropiat de ea și a început să o pipăie. După aceasta, a doua zi, personal a mers cu fiica sa și au depus plângere la poliție.

Susține martorul că în momentul vorbirii cu fiica sa la telefon aceasta era foarte emoționată, acțiunile profesorului au fost contrar voinței fiicei sale. La fel fiica i-a comunicat că, inculpatul a solicitat și careva bani de la ea, însă nu cunoaște concret ce sumă și nici nu cunoaște dacă fiica sa a transmis careva bani.

- **F.d.116-119 – proces-verbal de audiere a părții vătămate Cușnir Ecaterina din 23.03.2017**, prin ce a comunicat instanței că, pe inculpat îl cunoaște de la Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălții, fiind profesor de filozofie. Își aduce aminte că acesta a avut un conflict cu colega sa Frecauțan Mihaela. În anul 2013 își făcea studiile la Facultatea de Economie, specialitatea contabilitate, grupa CT 11 Z. Nu ține minte precis data, însă afară era cald, și a avut examen la filozofie. Examenul a fost în formă scrisă. A doua sau a treia zi după examen câte un student intrau la Capcelea în birou și se verifica care este situația cu examenul. Aceasta a avut loc în blocul nr. 5, etajul 2. Când au fost aduse la cunoștință rezultatele examenului de către Capcelea Valeriu ***** nu au fost solicitate careva sume de bani, doar i s-a propus să cumpere o carte, care costa aproximativ 250-300 lei. Consideră că procurarea cărții influența asupra mărimii notei. I-a transmis inculpatului suma de 300 lei, după cum este indicat în depozitiile sale. La examen a fost punctată cu nota 7. Partea vătămată a menționat că, a dat 300 lei și a primit cartea. Nu ține minte denumirea cărții, însă Capcelea Valeriu ***** era autorul, fiind în materia filosofiei. Rezultatele examenului nu le-a contestat, fiind de acord cu nota primită. În ziua respectivă erau prezente 2 grupe, în birou intrau câte unul, după ea în coridor au mai rămas 6-7 fete. **Când a intrat Frecauțan Mihaela, două colege de ale sale s-au uitat prin broasca ușii, care era stricată, și i-au comunicat că Capcelea Valeriu ***** a cuprins-o pe Mihaela, după care Mihaela a ieșit speriată.** La poliție a fost invitată mai târziu. Ea a fost la adunarea petrecută la Universitate. Personal nu a depus careva plângeri. La adunarea respectivă de la început a participat și decanul, după aceasta nu ține minte dacă a asistat.

- **F.d.120-123 – proces-verbal de audiere a părții vătămate Țăutu Viorel din 23.03.2017**, prin ce a comunicat instanței că, pe inculpat îl cunoaște, fiindu-i profesor de filosofie pe când era student la Universitatea de Stat „Alec Russo” din

Bălți. Nu-și aduce aminte data precisă, însă a avut examen la filosofie, la care au fost 3 întrebări. La câteva zile după examen a fost după rezultate. În sală intrau câte unul. Când a ajuns rândul său, el a intrat, profesorul a ales lucrarea sa și la toate 3 puncte i-a dat câte o întrebare. El a răspuns bine la 2 întrebări, iar la a treia a răspuns mai rău. După aceasta profesorul a solicitat matricula și i-a pus nota 7, după care el a ieșit din birou.

Partea vătămată a menționat că, aducerea la cunoștință a rezultatelor examenului a avut loc în blocul 5, etajul 2, în cabinetul care se află la finele coridorului în partea stângă. Inculpatului personal nu i-a dat careva bani și nici inculpatul nu a solicitat de la el bani. La Universitate a avut loc o adunare la care a participat decanul, prorectorul și cineva de la poliția economică. A fost întrebat dacă a dat careva bani și el a răspuns că nu a dat. În momentul depunerii declarațiilor la ofițerul de urmărire penală a fost avertizat pentru depunerea declarațiilor false. Nu a înțeles cum până la urmă a scris că i-a dat banii inculpatului. Cu declarațiile a făcut cunoștință, însă nu ține minte când le-a semnat. Nu a depus careva plângeri. A fost de acord cu nota primită. Peste câteva zile a auzit că vine poliția economică și a aflat despre această situație. Nu cunoaște nimic despre cele întâmplate între Frecăuțan Mihaela și Capcelea Valeriu *****, deoarece a plecat înaintea lor. Din auzite a înțeles că Capcelea Valeriu ***** a cuprins-o pe Frecăuțan Mihaela, au existat mai multe versiuni.

Susține partea vătămată că, până la examen și după acesta careva acțiuni de estorcere de bani de către Capcelea Valeriu ***** nu a văzut. Adunarea a avut loc în aceeași clădire, nu ține minte cine a fost inițiatorul adunării, nu-și amintește dacă au participat careva reprezentanți a-i Universității. Nu le-au fost înaintate careva cerințe, însă într-o oarecare măsură au fost speriați. Nu a fost aplicată forța fizică împotriva lor, însă au fost influențați psihologic de a semna careva acte.

- **F.d.124-127 – proces-verbal de audiere a părții vătămate Gîlcă Mariana din 23.03.2017**, prin ce a comunicat instanței că, pe inculpat i-l cunoaște din anul I de facultate, fiindu-i profesor de filosofie. Examenul la filosofie a avut loc la începutul lunii iunie 2013, în blocul de economie, etajul 2, cabinetul 533. Sala era mare și au stat câte unul în bancă. Examenul era în scris și a durat aproximativ o oră. După examen au fost anunțați că rezultatele vor fi în câteva zile. Peste aproximativ o săptămână au fost anunțați de către șefa grupei să se prezinte în sala 533 în jurul orelor 10:00-11:00 pentru a afla rezultatele. Acolo erau colegii săi și încă o grupă de studenți. Inculpatul le-a spus să aștepte în sala de alături. În sală intra câte un student, aproximativ pe la orele 15:00 a venit și rândul său. Capcelea Valeriu ***** stătea la masă, după ce s-a prezentat, inculpatul a căutat lucrarea sa, ea a pregătit matricula, iar după ce a verificat lucrarea i-a comunicat că are nota 6. Toți colegii săi erau la curent că trebuie să se prezinte cu bani și lucrările vor fi verificate pe loc. De frică să nu fie lăsată la restanță și **din informația care o**

deținea, a scos din geantă 250 lei și i-a pus pe masa profesorului. Dumnealui a luat banii și i-a pus nota în matriculă, după care ea a părăsit cabinetul. De la primele ore profesorul le-a comunicat că este cartea sa la bibliotecă și o pot procura și de la el, însă nu au fost impuși să procure cartea. După aflarea rezultatelor ea a plecat. Cu Frecăuțan Mihaela era în relații bune și peste câteva zile a aflat că aceasta a fost abuzată fizic de către inculpat și a depus plângere pe el. Peste câteva zile a fost la Universitate, unde au fost încurajate să spună adevărul, după care pe o foaie A4 a scris numele și prenumele și numărul de telefon. Peste câteva zile a fost sunată de la poliție și întrebată dacă a dat bani, la ce ea a răspuns că „da”. După aceasta a fost la poliție și a depus plângere.

Susține partea vătămată că, banii au fost transmiși benevol, au fost puși pe masă. A oferit acești bani din informația deținută de la colegi, profesorul personal nu a cerut bani de la ea. Rezultatele examenului nu le-a contestat. De la Frecăuțan Mihaela a aflat că a fost pipăită de către profesor.

- F.d.139-142 – proces-verbal de audiere a părții vătămate Ponetovscaia Ela din 31.05.2017, prin ce a comunicat instanței că, pe inculpat îl cunoaște, acesta fiind profesor de filozofie la Universitate. După examen a intrat în cabinetul profesorului, acesta a luat foaia pe care ea a scris examenul și i-a spus să vină la susținerea restanței. Colegii vorbeau că la profesorul respectiv nu treci examenul fără bani, astfel, fiind pregătită în acest sens, **a scos 250 lei, la ce profesorul a întrebat-o dacă dorește nota 5 sau 6, la ce a mai scos bani și a fost notată cu nota 8.** Prelegerile au fost duse de către inculpat, iar seminarele au fost duse de o doamnă tânără, a cărui familie nu o ține minte. Înainte de examen a tras un bilet, la care erau 2 sau 3 întrebări la care trebuia să răspundă în scris. Rezultatele examenului le-au fost comunicate mai târziu, în aceeași zi, notele fiind puse în prezența lor. Nu ține minte sala în care a avut loc examenul, însă a fost în blocul de economie. Banii au fost puși pe masă, după care profesorul i-a pus în buzunar la pantaloni sau cămașă. Capcelea Valeriu ***** nu a solicitat de la ea careva bani. Despre faptul hărțuirii sexuale a lui Frecăuțan Mihaela a aflat doar din auzite de la colegi.

Susține partea vătămată că, inculpatul nu i-a propus să procure careva cărți.

Menționează partea vătămată că, nu era într-o grupă cu Frecăuțan Mihaela. Nu a auzit ca asemenea acțiuni să fi avut loc și față de alți colegii. Banii i-a pus pe masă, după care inculpatul i-a luat și i-a pus în buzunar. În cabinet se afla doar ea și Capcelea Valeriu *****.

- F.d.142-143 – proces-verbal de audiere a părții vătămate Lopotenco Angela din 31.05.2017, prin ce a comunicat instanței că, pe Capcelea Valeriu ***** îl cunoaște, fiindu-i profesor de filosofie în anul I de facultate la Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți, ea fiind studentă la Facultatea de Economie.

Partea vătămată a menționat că, examenul a fost în formă scrisă. Șefa grupei le-a comunicat când urmează să vină după rezultate. În auditoriu erau chemați câte unul. Fiind rândul ei, a intrat și s-a așezat la masă, **inculpatul a luat lucrarea sa și i-a spus că are o notă negativă.** Cunoștea că pentru nota 5 trebuia 100 lei, pentru nota 6 – 150 lei, iar pentru nota 7 – 200-250 lei. Din câte își amintește ea **a dat 200-250 lei și i-a pus nota 7. Banii i-a pus pe masă, după care i-a fost pusă nota** și ea a ieșit. Nu cunoaște ce a fost cu banii mai departe. Când a intrat Frecăuțan Mihaela, ea se afla în hol, Mihaela a intrat chiar după ea. Ulterior aceasta a ieșit revoltată și plânsă, comunicându-le că Capcelea a atins-o. Ea personal nu a văzut nimic, cunoaște doar din spusele Mihaelei.

Menționează partea vătămată că, despre acțiunile de hărțuire a aflat chiar atunci. **Personal Capcelea i-a spus suma de bani pentru fiecare notă.**

- **F.d.196 – proces-verbal de audiere a părții vătămate Ciripei Victoria din 18.06.2018,** prin ce a comunicat instanței că, pe inculpat î-l cunoaște de la Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălții, fiind profesor de filozofie pe când ea era studentă în anul I. În iunie 2013 a avut examen la filosofie. După examen s-a dus să afle rezultatele, în cabinet intra câte unul. După ce s-a prezentat, **profesorul a luat lucrarea sa și i-a spus că lucrarea este scrisă rău și trebuie să-i transmită 200 lei.** La examen au fost 3 întrebări. Inculpatul nu a solicitat verbal banii, i-a făcut un semn cu mâna.

- **F.d.228 – proces-verbal de audiere a părții vătămate Maruzeac Ala din 30.01.2019,** prin ce a comunicat instanței că, pe inculpat î-l cunoaște, deoarece fiind studentă în anul I de facultate în anul 2012 la Universitatea de stat „Alec Russo” din Bălți acesta i-a fost profesor de filosofie. Examenul la susținut în luna iunie 2013, fiind în scris. După examen i s-a comunicat că a doua zi vor fi rezultatele. În cabinet intrau câte unul. Lucrările se aflau în fața profesorului, acesta alegea lucrarea fiecăruia și le spunea nota, menționând că pentru o notă mai mare trebuie să achite o anumită sumă de bani. Pentru nota 8 ea a achitat 300 lei.

Susține partea vătămată că, examenul a fost pe 10 sau 11 iunie 2013. **Banii i-a pus pe masa profesorului. Lucrarea sa la sigur nu era de nota 8.** Pretenții față de inculpat nu are.

Menționează partea vătămată că, ea era șefa grupei și relațiile dintre ea și inculpat erau ca între profesor și student. Inculpatul nu a cerut bani. **A dat banii, deoarece profesorul a întrebat-o dacă lasă nota sa sau face să fie mai mare.** Taxele pentru note le-a auzit de la alți colegi. Nota din lucrare era de 5 sau 6. Cunoaște că și alți colegi de grupă au dat bani. La poliție a fost citată pe motiv că o colegă din altă grupă a depus o plângere. Colega sa a menționat că a fost hărțuită sexual și a spus și de mită.

- **F.d.242 – proces-verbal de audiere a părții vătămate Stepanov Mariana din 14.10.2019,** prin ce a comunicat instanței că, pe inculpat î-l cunoaște

de la Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți, fiind profesor de filozofie. În perioada 2012-2015 și-a făcut studiile la USARB la Facultatea Finanțe și Bănci. **După ce a susținut examenul la filozofie, i s-a comunicat nota și pentru nota 9 a dat bani**, însă nu ține minte suma exactă. Inculpatul nu a solicitat o anumită sumă de bani. **Banii i-a dat pentru că inițial i-a fost pusă o notă mai mică și i-a comunicat că pentru o notă mai mare trebuie o mulțumire.** Ulterior a fost sunată și chemată la poliție că cineva a depus o plângere. Acolo i s-au pus întrebări, iar ea a răspuns.

- **F.d.248 – proces-verbal de audiere a părții vătămate Babin Carolina din 09.12.2019**, prin ce a comunicat instanței că, pe inculpat îl cunoaște de la Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți, deoarece i-a fost profesor de filozofie. În 2012-2015 a fost studentă la USARB la Facultatea Contabilitate. În iunie 2013 a fost examenul la filozofie în formă scrisă. Peste câteva zile Capcelea Valeriu i-a chemat pe fiecare în parte și le comunica notele. Intrând la profesor i s-a comunicat că are nota 4. Ne fiind de acord cu nota primită, inculpatul i-a solicitat bani pentru o notă mai bună. Banii i-a solicitat prin intermediul unor gesturi. A dat 150 lei pentru nota 6. Banii au fost puși pe masă.

Susține partea vătămată că, **mâinile inculpatului erau pe masă și i-a arătat cu mâinile că trebuie bani.**

- **F.d.249 – proces-verbal de audiere a părții vătămate Scutelnic Veronica din 05.12.2019**, prin ce a comunicat instanței că, susține declarațiile oferite la faza de urmărire penală.

În fața instanței de apel avocatul Vadim Gligor a susținut apelul ca fiind întemeiat solicitând în acest sens admiterea lui, casarea sentinței cu rejudecarea cauzei și pronunțarea în această cauză o sentință de achitare dat fiind că, la materialele cauzei nu sunt probe pertinente și concludente cauzei care să confirme comiterea infracțiunilor imputate, prin urmare instanța de fond în mod superficial a examinat conținutul probator luând în considerație doar probele acușării, drept rezultat, în acțiunile lui Capcelea Valeriu nu se regăsesc întrunirea elementelor componente de infracțiunilor încriminate, fapt pentru ce consideră oportun admiterea apelului ca fiind întemeiat respectiv de a fi respins apelul depus de procuror ca fiind nefondat.

În fața instanței de apel, inculpatul a susținut poziția avocatului Vadim Gligor și a solicitat de a fi admis apelul depus de apărare cu respingerea celui depus de partea acușării ca fiind nefondat.

Totodată, fiind audiat în ședința de judecată inculpatul Capcelea Valeriu ***** nu și-a recunoscut vina, menționând că în perioada 2013 activa în calitate de conferențiar universitar la USARB. Nu era persoană publică și nu avea careva funcții de dispoziție.

La 12 iunie 2013, a avut loc un examen la filosofie și trebuia să comunice studenților notele. Înainte de a pune notele în borderou chema fiecare student și îi comunica nota sa. Examenul a avut loc în scris, fiecare student a tras câte un bilet. Trei lucrări aveau note negative. Notele au fost comunicate peste 2 zile, a comunicat studenților ora la care trebuie să vină pentru a afla rezultatele. La fiecare în parte le arăta nota și le spunea ce a greșit. Care era de acord cu nota, el o punea în borderou, care nu era de acord, pleca și venea la restanță. Care avea notă negativă le mai adresa întrebări suplimentare. Lucrările se păstrau la Catedră jumătate de an. Careva sume de bani de la studenți nu a solicitat. De la secretară a aflat că Frecăuțan și încă 2 fete au spus că dacă nu vor susține examenul la filosofie, vor apela la prietenul acesteia care lucra polițist. Pe secretară o chema Svetlana, aceasta i-a spus despre cele auzite până a anunța notele. Când Frecăuțan a venit să afle rezultatul la examen, el i-a comunicat că are o notă negativă și ea a început a plânge, el i-a spus că va veni a doua oară să susțină examenul, însă ea nu a fost de acord, a început isterică, a baricadat ieșirea și nu-i permitea să iasă din sală. După aceasta el i-a zis să-i dea matricula și nu ține minte ce notă i-a pus, după care ultima i-a spus „mersi” și a plecat. Ulterior, în jurul orelor 17:00, fiind în troleibuz a fost sunat de către prietenul lui Frecăuțan, care i-a spus să se întâlnească. El fiind de acord s-au întâlnit la cartierul „Dacia”. Acesta a venit cu o mașină și i-a comunicat că a obijduit-o pe prietena sa, că a pus mâna pe ea, că nu-i permitea să plece. El i-a comunicat că i-a pus notă, însă ea nu merita. Ulterior, peste 2 zile au venit de la poliția economică, el atunci anunța notele la alți studenți. La el în buzunar avea 3000 de lei pe care i-a luat de acasă pentru a procura bilete. Cojocarul i-a dat 1500-1600 lei pentru niște cărți, în safeu era o listă cu numele persoanelor care au comandat cărți și bani în sumă de 1600 lei, însă ei au aruncat lista. În total au fost ridicați 6000 lei. Bani gâsiți la el nu au fost mită, acestea puteau fi marcați, însă nu au fost marcați. În perioada respectivă el avea lecții și peste hotare, era implicat într-un proiect în România, avea diferite conferințe și mulți colegi erau invidioși pe el și au decis astfel să scape de el. S-au adresat la poliția economică, iar Alexandru Bălănici a spus la studenți să depună plângeri pe el. Exista un băiat care i-a comunicat că 3 polițiști i-au amenințat și că conducerea Universității a organizat chestia respectivă. El nu a abuzat sexual pe nimeni. Nu a solicitat să-i fie transmise careva sume de bani.

La întrebările acuzatorului de stat inculpatul a menționat că, banii îi aparțineau lui. Bancnotele aveau nominalul diferit, de 10, 20, 100, 200 lei. Din martorii audiați în ședință au fost și cei cu note negative. Plângerile au fost scrise la insistența lui Frecăuțanu.

Fiind audiat suplimentar inculpatul Capcelea Valeriu ***** la întrebările avocatului a relatat că, examenele au avut loc pe 10 iunie și 13 iunie 2013. După examen a verificat lucrările, a pus notele și le-a introdus în borderou, însă conform

Regulamentului de la Minister, până a fi puse în matriculă notele, urmează a fi întrebați studenții dacă doresc să conteste rezultatele, însă majoritatea notelor au rămas. Pe 11 și 14 iunie 2013 au fost transcrise notele în matriculă și a explicat studenților dreptul de a le contesta. Majoritatea au fost de acord cu notele primite. În lucrări la fel erau notele.

Avocatul Vadim Gligor în susținerea nevinovăției inculpatului Capcelea Valeriu a supus cercetării judecătorești următoarele probe:

Volumul I:

- F.d.129 - lista de evaluare curentă și finală, grupa CT11Z din 10.06.2013;
- F.d.130 - lista de evaluare curentă și finală, grupa FB11Z din 13.06.2013.

Volumul II:

- F.d.28-31 - obligațiuni funcționale nr.255, conferențiar universitar din 2011;
- F.d.34-45 - recomandări-cadru pentru elaborarea Regulamentului instituțional privind organizarea evaluării activității de învățare a studenților.

Aprecierea instanței:

Verificând argumentele apelului în raport cu materialele cauzei și prevederile legii, ținând cont de opiniile participanților la proces, Colegiul a ajuns la concluzia că, apelul depus de avocatul Vadim Gligor în interesele inculpatului Capcelea Valeriu și apelul depus de către procurorul în Procuratura mun.Bălți, Leonid Gagiu urmează a fi respinse ca fiind nefondate, cu menținerea sentinței Judecătoriei Bălți sediul Central din 19 decembrie 2022, fără modificări, din următoarele considerente:

Cu întâietate, instanța de apel se va pronunța asupra apelului formulat de către avocatul Vadim Gligor în interesele inculpatului Capcelea Valeriu în comiterea infracțiunii prevăzut de art. 173 alin. (1) Cod penal.

*Pe fonul dat, Colegiul penal își întemeiază soluția adoptată în temeiul art.415 alin.(1) pct.1) lit.c) Cod de procedură penală conform căruia, (1) instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: respinge apelul, menținând hotărârea atacată, dacă: *apelul este nefondat.**

*La fel, Colegiul reține și dispozițiile art.414 alin.(1) Cod de procedură penală, potrivit cărora *instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii contestate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor cauzei penale și oricăror noi probe prezentate instanței de apel.**

Astfel, pentru a se pronunța în sensul celor constatate, Colegiul reține, că apelul constituie o continuare a judecării fondului cauzei, prevede posibilitatea unei noi aprecieri a probelor administrate în fața primei instanțe. În cadrul judecării cauzei în ordine de apel, fiind posibilă cercetarea suplimentară a probelor administrate de prima instanță (care pot fi, de asemenea, apreciate în mod diferit), precum și administrarea oricăror probe noi, instanța de apel urmând să adopte una din soluțiile pe care le poate pronunța prima instanță, apreciind temeinicia sau

netemeinicia învinuirii sau dispunând, după caz, condamnarea, achitarea inculpatului sau încetarea procesului penal

Totodată, *chestiunile de fapt* asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sunt următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu; dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă; în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant; dacă există circumstanțe atenuante și agravante; dacă probele corect au fost apreciate; dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală.

În ce privește *chestiunile de drept* pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sânt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii; dacă infracțiunea a fost corect calificată; dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual, penal, ori civil au fost corect aplicate. În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei.

Astfel, concluzia Colegiului rezultă din corectitudinea aplicării de către instanța de fond pe parcursul judecării cauzei a normelor legislației procesual-penale ce se referă la examinarea obiectivă, multilaterală și completă a cauzei penale cu respectarea principiului nemijlocirii, oralității și contradictorialității procesului penal (art. 314 Cod pr. penală); în limita învinuirii formulate în rechizitoriu (art. 325 alin. (1) Cod pr. penală); cu verificarea tuturor împrejurărilor de fapt și constatarea certă a aspectelor de drept importante pentru justa soluționare a cauzei, printr-o cercetare amplă a probelor administrate pe caz, cărora li s-a dat o apreciere obiectivă din punct de vedere al pertinenței, utilității, veridicității, concludenței și coroborării reciproce (art. art. 100-101 Cod pr. penală).

Concluzionând vinovăția inculpatului Capcelea Valeriu, în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 173 alin. (1) Cod penal, instanța de fond corect a statuat la baza sentinței de condamnare cumulul de probe, ce au servit obiect de cercetare, cu expunerea lor detaliată în conținutul sentinței de condamnare.

Colegiul penal menționează faptul că, prezenta cauza penală atât în instanță de fond cât și în instanța de apel a avut loc în procedură generală, tot odată Colegiul ține a specifica că la soluționarea cauzei în procedura apelului, avocatul Vadim Gligor în interesele inculpatului Capcelea Valeriu a susținut achitarea acestuia dat fiind lipsa în acțiunile sale a elementelor infracțiunii, adică *latura obiectivă și cea subiectivă*.

De rând cu aceasta, Colegiul penal menționează, că motivarea hotărârii este un proces de analiză și sinteză a actelor și lucrărilor dosarului care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor amănunțit, atât timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu și sunt

menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale, așa cum s-a procedat în speță.

În ponderea acestui fapt, concluzionând temeinicia sentinței de condamnare adoptată pe caz, printr-o apreciere obiectivă a probatoriului pe caz, ce a servit obiect de cercetare judiciară și cu referire la normele procesual – penale aplicabile speței date, ce confirmă vinovăția lui Capcelea Valeriu în comiterea infracțiunii prevăzute de la art. 173 alin. (1) Cod penal, Colegiul penal va dispune respingerea ca nefondate a cerințelor de achitare a părții apărării dat fiind contrare cauzei supusă examinării, or aprecierea subiectivă a esenței laturii obiectivă și cea subiectivă de către apelant în opinia Colegiului penal nu poate fi luată în considerație din următoarele considerente:

Deci, cu referire la elementele constitutive ale componenței de infracțiune prevăzute de art. 173 Cod penal, instanța de judecată just a reținut că, obiectul juridic special are un caracter complex, astfel, obiectul juridic principal îl constituie relațiile sociale cu privire la inviolabilitatea sexuală sau libertatea sexuală a persoanei. Obiectul juridic secundar îl formează relațiile sociale cu privire la libertatea psihică, integritatea corporală sau sănătatea persoanei.

De asemenea, în plan secundar, Colegiul penal reține că, părții vătămate Frecăuțan Mihaela i sau adus atingeri relațiilor sociale cu privire la onoarea și demnitatea persoanei, or starea psihică derivată din acțiunile inculpatului Valeriu Capcelea i-a transmis ultimei stări iremediabile, tot odată fiind creată o atmosferă neplăcută, ostilă cu scopul de a o determina la un raport sexual sau alte acțiuni cu caracter sexual nedorit de ea, fapt confirmat și de martori acuzării audiați în acest sens care se aflau în apropiată mijlocire a biroului nr.534, et.II al blocului V a USARB, susținând în esență acțiunile ilegale ale subiectului activ al infracțiunii încriminate.

Victimă a infracțiunii poate fi orice persoană fizică, indiferent de apartenența sexuală a acesteia.

Latura obiectivă a infracțiunii se exprimă în fapta prejudiciabilă alcătuită din acțiunea principală și acțiunea adiacentă.

Acțiunea principală se exprimă în manifestarea unui comportament fizic, verbal sau nonverbal, care lezează demnitatea persoanei ori care creează o atmosferă neplăcută, ostilă, degradantă, umilitoare sau insultătoare.

La rândul său, acțiunea adiacentă presupune *oricare* din următoarele trei modalități: **a)** amenințare; **b)** constrângere; **c)** șantaj.

Acțiunea principală se poate realiza fizic, verbal sau nonverbal. Sub acest aspect, procedeele la care recurge făptuitorul sunt variate: oral, în scris, prin semne, atitudini, gesturi exprimate explicit sau aluziv, direct sau mijlocit, prin apeluri telefonice sau prin alte mijloace de comunicare la distanță etc.

Astfel, *acțiunea principală* se poate concretiza în: prezentarea unor poze, postere cu caracter ofensiv; trimiterea de e-mail-uri ofensatoare; impunerea de sarcini fără sens și care nu fac parte din îndatoririle normale de serviciu sau de sarcini umilitoare unui angajat; *diverse demersuri făcute față de victimă, sub formă de propuneri*, avansuri, aluzii, solicitări etc., mai mult sau mai puțin explicite, eventual însoțite de unele cadouri, atenții ori *înlesniri pe plan profesional sau/și de atingeri ale corpului victimei (mângâieri, îmbrățișări etc.)*, pentru a determina victima să acorde favoruri sexuale făptuitorului (în sensul să întrețină cu el raporturi sexuale sau să accepte alte acțiuni cu caracter sexual) etc. **Realizarea acțiunii principale nu este condiționată de repetarea actelor de hărțuire, conținutul ei putând fi realizat și printr-un singur act (de exemplu, profesorul pretinde favoruri sexuale unei studente, sugerându-i că altminteri nu o va promova la examen). Tocmai de aceea, infracțiunea se consumă în momentul săvârșirii primului act de solicitare sau propunere vizând obținerea de favoruri sexuale.**

Tot odată, instanța de apel la stabilirea *laturii obiective* în sarcina acțiunilor inculpatului Valeriu Capcelea va trece în revistă că, fapta antisocială, adică la stabilirea infracțiunii „*hărțuirea sexuală*”, urmează a se ține cont și de comunicările nonverbale implicite în procesul hărțuirii, astfel, limbajul nonverbal înseamnă mimică, gestică, intonație și intensitate a vocii, **poziție a corpului, distanță zonală**, aspect exterior, atribute ce reieșind din aspectul doctrinar inclusiv practic sunt foarte importante în cadrul stabilirii faptei încriminate celui din urmă.

Prin urmare, instanța de apel reține că la examinarea cauzei date, atât în prima instanță cât și în cadrul instanței de apel, reieșind din baza factuală prezentată de către partea acuzatorială s-a constatat cu certitudine faptul că, inculpatul Capcelea Valeriu a reușit în mod inevitabil să purceadă la lezarea distanței zonale (*intimă*) în coraport cu corpul părții vătămate Frecăuțan Mihaela, acțiuni manifestate în momentul ce era așezată pe scaun, Capcelea Valeriu s-a apropiat de ea și a început să o pipăie pe picioare, pe la burtă.

Pe fonul dat, Colegiul penal reține că, intrarea unor persoane străine în această zonă este sesizată ca deranjantă, or în zona intimă se poate pătrunde numai cu acordul persoanei iar **intrarea neașteptată** sau cu forța **în această zonă a unei persoane de sex opus urmată de atingeri lascive urmează fi percepută ca hărțuire sexuală**, creându-i astfel părții vătămate Frecăuțan Mihaela o atmosferă neplăcută, ostilă, umilitoare în vederea desfășurării unor acțiuni cu tentă sexuală contrar voinței acesteia.

În continuare, instanța de apel la capitolul acțiunii adiacente ține a menționa că, *amenințarea, constrângerea și șantajul* sunt cele trei modalități alternative încadrării juridice a faptei drept „*hărțuirea sexuală*”.

Astfel, este de menționat că, modalitățile acțiunii adiacente, nominalizate în dispoziția art.173 Cod penal, sunt prezentate exhaustiv. Nici o altă modalitate nu poate constitui conținutul acestei acțiuni.

Tot odată, Colegiul penal reține că, reieșind din acțiunile adiacente nu este necesar ca **amenințarea, constrângerea sau șantajul să se realizeze într-o formă deschisă, explicită. Aceste activități se pot manifesta și în forme implicite de a sugera victimei perspectiva unei consecințe negative dacă nu ar da curs avansurilor de natură sexuală ale făptuitorului.**

Prin „**amenințare**”, în sensul art.173 Cod penal, trebuie de înțeles amenințarea cu un rău vizând perspectivele victimei la locul de muncă, **de studii** etc. (concedierea, exmatricularea, retrogradarea, **nepromovarea**, schimbarea activității, diminuări salariale sau neacordarea sporurilor salariale meritate, lipsirea de bursă etc.).

În situația exclamată, instanța de apel reține că în acțiunile inculpatului Valeriu Capcelea într-adevăr se regăsește modalitatea acțiunii adiacente în forma consumată – *amenințare*, manifestată prin faptul posibilității unei nepromovării a examenului la disciplina „*Filosofie*”, de către partea vătămată Frecăuțan Mihaela, or la verificarea rezultatului în aula 543 et.II, bl.V, din cadrul USARB inculpatul Capcelea Valeriu a menționat tranșant părții vătămate „**Cum te uiți dacă ne vedem la restanță?**”... „**hai, ce nu ai acolo nimic pentru mine**”... „**hai scoate ceva din buzunar să nu te caut eu**”... astfel toate aceste acțiuni denotă cu certitudine comiterea faptei de către subiectul activ al infracțiunii prin intermediul acțiunii adiacente amenințarea.

Prin „*constrângere*”, în sensul art.173 Cod penal, se are în vedere constrângerea prin profitarea de dependența materială, *de serviciu sau de altă natură a victimei*, ori alte constrângeri.

Când ne referim la dependența victimei față de făptuitor, nu contează calitatea pe care o au victima și făptuitorul, important este că dependența poate fi pe verticală, întemeiată pe dominarea unei persoane asupra altei persoane și, respectiv, pe **subordonarea unei persoane față de altă persoană** (în plan administrativ, procesual, profesional, ocupațional, ambiental etc.).

Prin urmare, instanța de apel reține că, inculpatul Capcelea Valeriu în situația litigantă a profitat de dependența profesională asupra părții vătămate Frecăuțan Mihaela, având calitatea profesională de profesor universitar, folosind conștient starea dificilă patrimonială în care se afla cea din urmă iar ca rezultat în lipsa cărorva surse pecuniare, prin lezarea distanței zonale (*intimă*) în vederea eludării unei posibile restanțe, subiectul activ al infracțiunii și-a permis de a exercita avansuri de natură sexuală prin atingeri lascive asupra corpului pentru a o impune să întrețină raporturi sexuale ori alte acțiuni cu caracter sexual, fapt prin ce i-a cauzat părții vătămate Frecăuțan Mihaela afectarea stării psihologice, circumstanțe

care nu pot fi negate în prezenta cauză iar cele explicate de către inculpatul Capcelea Valeriu precum că, *nu a abuzat sexual pe nimeni* nu corespunde unui adevăr juridic, fiind în acest sens declarative.

Constrângerea prin **șantaj**, adică ce-a de a treia acțiune adiacentă se exprimă în amenințarea cu divulgarea informațiilor care, devenind notorii, pot prejudicia onoarea și demnitatea victimei sau a persoanelor apropiate ei ori pot fi cauza altor urmări nedorite.

Așa dar, Colegiul penal constată că lucrările cauzei denotă cu siguranță că inculpatul Capcelea Valeriu în mod intransigent prin șantaj a manifestat obținerea atenția părții vătămate Frecăuțan Mihaela de a-i oferi surse pecuniare în vederea *preîntâmpinării unei potențiale restanțe* la examenului petrecut la disciplina „Filosofie”, lucru ce este contrar Ordinului Ministerului Educației nr.454 din 31 mai 2013 cu privire la interzicerea colectării de bani în instituțiile superioare de învățământ.

Infracțiunea prevăzută la art.173 Cod penal este o *infracțiune formală*, ea se consideră consumată din momentul avansării cerințelor de intrare într-un raport sexual, întărind această cerință prin constrângerea corespunzătoare. *La calificare nu contează dacă făptuitorul a săvârșit sau nu raportul sexual.*

În ponderea dată, contrar opiniei apărării, Colegiul penal susține justetea celor trasate de către instanța de fond la capitolul întrunirii *condițiilor cerute de norma de incriminare, privind actul de conduită pentru existența infracțiunii*, or acțiunile întreprinse de Capcelea Valeriu ***** în raport cu partea vătămată Frecăuțan Mihaela, *manifestate prin comportament fizic, verbal sau nonverbal, exprimat prin acțiuni de pipăire pe corp, burtă, sâni și locuri intime, în sensul determinării părții vătămate la un raport sexual sau alte acțiuni cu caracter sexual nedorite de către aceasta, și care constituie acțiuni specifice infracțiunii de hărțuire sexuală*, se confirmă integral prin declarațiile părții vătămate Frecăuțan Mihaela, care fiind audiată atât în cadrul urmăririi penale cât și în cadrul cercetării judecătorești în prima instanță iar în procedura apelului fiind date citirii a declarat că, *la data de 12.06.2013 s-a prezentat la USARB pentru a afla rezultatele la examenul ce a avut loc la disciplina „Filosofie”, profesor Capcelea Valeriu ******, unde intrau în sală câte un student. *În jurul orelor 15:45, intrând în sală, acolo era doar Capcelea Valeriu ******, pe masă erau lucrările studenților. *Profesorul i-a spus să-și caute lucrarea și, găsindu-și lucrarea, ea a prezentat-o profesorului. Acesta a deschis-o, s-a uitat prin ea, după care a întrebat-o „Cum te uiți dacă ne vedem la restanță?”*. *Așteptând în coridor au discutat între colegi cum a decurs totul și din spusele colegilor profesorul la toți le-a spus să rămână la restanță, iar după ce studenții i-i ofereau bani, totul se revolvea, și astfel și-a dat seama că Capcelea Valeriu ***** dorește bani. Ea l-a întrebat pe profesor dacă lucrarea sa este scrisă pe o notă pozitivă, la ce ultimul i-a spus „hai, ce nu ai acolo nimic pentru mine”*. Ea i-a

răspuns că bani nu are, deoarece este studentă, nu lucrează, iar părinții nu au posibilitatea să-i achite examenele. În rezultat Capcelea Valeriu ***** i-a spus „hai scoate ceva din buzunar să nu te caut eu”. Ea din nou a susținut că nu are bani, în rezultat, cum ea stătea așezată pe scaun, Capcelea Valeriu ***** s-a apropiat de ea și a început să o pipăie pe picioare, pe la burtă, după care ea a început a se revolta, spunându-i să o lase în pace, la ce ultimul i-a spus că nu-i face nimic, doar puțin să o încălzească. În timp ce se uita la ea și zâmbea, ea i-a spus să-i pună nota dacă dorește, că ea trebuie să plece. În rezultat profesorul i-a pus nota 7, i-a dat matricula și speriată ea a ieșit în coridor. În coridor mai erau 4 colege de ale sale, care au întrebat-o ce a pățit și de ce plânge.

Ca și prima instanță, Colegiul penal reține că, declarațiile părții vătămate Frecăuțan Mihaela coroborează cu declarațiile părții vătămate (martorului) Varvariuc Irina, care a declarat instanței că: *înaintea sa a intrat Mihaela Frecăuțan, iar în coridor a rămas ea cu Tatiana Coreniova și au decis să urmărească procesul din coridor și a văzut cum Capcelea Valeriu ***** a pus mâna pe picioarele Mihaelei, fiind alături de ea. Din start a crezut că acesta glumește, însă când a ieșit Mihaela a observat că aceasta era șocată și nu putea vorbi.*

Declarații analogice a făcut și partea vătămată (martorul) Cușnir Ecaterina, care a relatat că: *când a intrat Frecăuțan Mihaela, doua colege de a le sale s-au uitat prin broasca ușii care era stricată și le-au comunicat că Capcelea Valeriu ***** a cuprins-o pe Mihaela, după care Mihaela a ieșit speriată, fapt confirmat și prin declarațiile lui Lopotenco Angela, care a indicat că în momentul aflării Mihaelei Frecăuțan în sala de examinare, ea se afla în hol, Mihaela a intrat chiar după ea, după care a ieșit revoltată și plânsă, comunicându-le că Capcelea a atins-o.*

La fel instanța constată că, declarațiile părților vătămate (martorilor) Varvariuc Irina, Cușnir Ecaterina și Lopotenco Angela se confirmă integral și prin procesul-verbal de cercetare la fața locului din 12.06.2013 cu fototabel, potrivit căruia a fost supus cercetării biroul nr. 534 amplasat la etajul II a blocului de studii nr. V a USARB, prin care în rezultatul cercetării s-a constatat că ușa are mâner din fier cu lăcată în interior, iar în mecanismul de închidere a ușii lipsește broasca (f.d.78-80, vol.I), iar prin poza nr. 6 se constată cu certitudine că prin gaura de la broasca ușii se vede tot ce se întâmplă în interiorul biroului nr. 534.

De asemenea, instanța de fond just a constatat că, declarațiile părții vătămate Frecăuțan Mihaela în mod indirect sunt confirmate și prin declarațiile martorului Frecăuțan Aliona, fiind în acest sens mama părții vătămate, menționând că la 11.06.2013 în jurul orelor 16:00 a fost sunată de către fiica sa Frecăuțan Mihaela, care avea un glas tremurător și plângea. Aceasta i-a povestit că inculpatul le chema

câte una în cabinet pentru a le comunica rezultatele la examen, de asemenea, i-a comunicat că acesta s-a apropiat de ea și a început să o pipăie.

Așadar, instanța consideră că declarațiile părților vătămate Frecăuțan Mihaela, Varvariuc Irina, Cușnir Ecaterina și Lopotenco Angela, cât și a martorului Frecăuțan Aliona, fiind depuse sub jurământ, inclusiv acestea fiind avertizate de răspunderea penală ce o poartă în baza art. 312-313 Cod penal, sunt veridice și corespund realității, spre deosebire de declarațiile inculpatului Capcelea Valeriu *****, care nu sunt făcute sub jurământ și pentru veridicitatea cărora acesta nu poartă răspundere penală.

Mai mult ca atât, instanța de fond corect a constatat a fi neclară poziția inculpatului Capcelea Valeriu *****, care chipurile știind cu certitudine că nu a comis careva acțiuni ilegale în privința părții vătămate Frecăuțan Mihaela, a fost de acord la data de 12 iunie 2013 în jurul orelor 17:00 să se întâlnească cu prietenul părții vătămate în regiunea cartierului „Dacia”, unde în cadrul discuției acesta i-a comunicat că el a ofensat-o pe prietena sa, punând mâna pe corpul ei, or, în situația dată se creează o prezumpție puternică că ultimul a admis careva acțiuni ilegale în privința lui Frecăuțan Mihaela și din acest motiv a fost de acord să se întâlnească cu prietenul părții vătămate în vederea aplanării conflictului dat.

Cât privește afirmațiile inculpatului precum că de la secretară a aflat că Frecăuțan și încă 2 fete au spus că dacă nu vor susține examenul la filosofie vor apela la prietenul acesteia care lucra polițist, instanța întemeiat le considerat neîntemeiate și declarative, or, în circumstanțele speței s-a constatat că Frecăuțan Mihaela la examen a obținut o notă pozitivă și deși inculpatul a estorcat de la ea bani, ea nu i-a transmis din motiv că nu-i avea, iar ca urmare a atingerilor indecente din partea inculpatului a obținut o notă pozitivă.

Mai mult ca atât, instanța de fond îndreptățit a remarcat și faptul că Frecăuțan Mihaela a sesizat organele de drept pe pretinsele acțiuni de hărțuire sexuală (f.d.71, vol. I), or, în situația în care partea vătămată ar fi dorit să se răzbune pe inculpat, putea să depună o plângere pe faptul estorcării mijloacelor de bani, care reprezintă o infracțiune mai gravă în coraport cu infracțiunea de hărțuire sexuală.

Astfel, instanța de judecată constată că acțiunile inculpatului Capcelea Valeriu ***** întrunesc semnul *laturii obiective* a infracțiunii de hărțuire sexuală.

Cu privire la existența *laturii subiective* a infracțiunii prevăzute de art.173 Cod penal se exprimă prin vinovăție sub formă de intenție directă. Motivul acestei infracțiuni constă, de cele mai multe ori, în năzuința făptuitorului de a-și satisface necesitățile sexuale.

În aspectul dat, Colegiul penal reține că, este obligatoriu ca raporturile sexuale ori alte acțiuni cu caracter sexual, a căror întreținere o urmărește făptuitorul, să fie nedorite. Aceasta înseamnă că infracțiunea presupune o atitudine neechivocă a victimei de neacceptare a unor asemenea forme de manifestare a

„atenției” făptuitorului față de ea. În acest plan, ceea ce interesează la calificare este să lipsească consimțământul victimei; numai așa poate fi atestată vătămarea inviolabilității sexuale și a libertății sexuale a persoanei. De aceea, din conduita victimei trebuie să rezulte refuzul categoric de a întreține raporturi sexuale ori alte acțiuni cu caracter sexual.

În speța dată, Colegiul penal reține că, instanța de judecată întemeiat a constatat că, Capcelea Valeriu ***** a comis infracțiunea imputată cu intenție directă, or, din declarațiile părții vătămate Frecăuțan Mihaela se deduce că după ce aceasta i-a comunicat inculpatului că nu are bani pentru a achita examenul, deoarece este studentă și nu lucrează, iar părinții nu au posibilitatea să-i achite examenele, văzând că partea vătămată nu are posibilitatea reală de a-i transmite bani, Capcelea Valeriu ***** s-a apropiat de ea și a început să o pipăie pe picioare, pe la burtă, iar când **aceasta a început a se revolta, spunându-i să o lase în pace**, inculpatul i-a spus că nu-i face nimic, doar puțin o încălzește, după care i-a pus nota 7 în matriculă.

Prin urmare, instanța de fond just a apreciat că aceste acțiuni au fost întreprinse de către inculpatul Capcelea Valeriu ***** anume cu scopul de a o determina pe partea vătămată să întrețină relații sexuale.

Respectiv, instanța de judecată apreciază că în speță sunt întrunite semnele *laturii subiective* a infracțiunii prevăzute la art.173 Cod penal.

Subiectul infracțiunii prevăzute la art.173 Cod penal, potrivit prevederilor art.21 Cod penal, este persoana fizică responsabilă care la momentul săvârșirii infracțiunii a atins vârsta de 16 ani, prin urmare inculpatul Capcelea Valeriu ***** întrunește semnele specifice subiectului infracțiunii prevăzute la art.173 Cod penal.

În asemenea circumstanțe, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, Colegiul penal acceptă starea de fapt și drept trasată de către instanța de fond iar reieșind din ansamblu probele cercetate în cadrul primei instanței și în cadrul instanței de apel dovedesc fără echivoc vinovăția inculpatului Capcelea Valeriu ***** în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 173 alin. (1) Cod penal, acțiunile acestuia fiind corect calificate conform normei penale enunțate, cu semnele calificative: *hărțuirea sexuală, adică manifestarea unui comportament fizic, verbal sau nonverbal, care lezează demnitatea persoanei ori creează o atmosferă neplăcută, ostilă, degradantă, umilitoare sau insultătoare cu scopul de a determina o persoană la raporturi sexuale ori alte acțiuni cu caracter sexual nedorite, săvârșite prin amenințare, constrângere, șantaj.*

Tot odată, Colegiul ține a menționa că, instanța de fond la calificarea acțiunile inculpatului Capcelea Valeriu ***** , la determinarea aplicării unei pedepse juste, corecte, atât sub aspectul restabilirii ordinii de drept încălcare, cât și prin punctul de vedere al nevoii de educare a făptuitorului, just a ținut cont de gravitatea

infracțiunii săvârșite, de motivul acestora, de personalitatea inculpatului, precum și de circumstanțele cauzei, care atenuază ori agravează răspunderea.

Astfel, instanța de fond a notat că deși inculpatul Capcelea Valeriu ***** a fost găsit vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 173 alin. (1) Cod penal, acesta urmează a fi liberat de la pedeapsa penală care urmează a-i fi stabilită pentru comiterea infracțiunii respective din următoarele considerente.

Potrivit art. 389 alin. (4) pct.3) Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă fără stabilirea pedepsei, cu liberarea de răspundere penală în cazurile prevăzute în art.57 și 58 din Codul penal, cu liberarea de pedeapsă în cazul prevăzut în art.93 din Codul penal sau al expirării termenului de prescripție.

În conformitate cu art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat 5 ani de la săvârșirea unei infracțiuni mai puțin grave.

Alin. (2) al aceleași norme indică că, prescripția curge din ziua săvârșirii infracțiunii și până la data rămânerii definitive a hotărârii instanței de judecată.

La fel, urmează a se reține că, în temeiul rigorilor art. 16 alin. (3) Cod penal, infracțiuni mai puțin grave se consideră faptele pentru care legea penală prevede pedeapsa maximă cu închisoare pe un termen de până la 5 ani inclusiv.

În acest sens instanța de fond a remarcat că, inculpatul Capcelea Valeriu ***** a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 173 alin. (1) Cod penal, pentru care legea penală prevedea în calitate de pedeapsă amendă în mărime de la 300 la 500 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 140 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani (*în redacția legii de pînă la modificările operate prin Legea nr.207 din 29.07.2016, în vigoare din 07.11.2016*).

În corespundere cu art. 395 alin. (1) pct. 2) și 3) Cod de pr. penală, în dispozitivul sentinței de condamnare trebuie să fie arătate constatarea că inculpatul este vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de legea penală, categoria și mărimea pedepsei aplicate inculpatului. În caz dacă instanța îl găsește pe inculpat vinovat, dar îl liberează de pedeapsă pe baza prevederilor respective ale Codului penal, ea este datoare să menționeze aceasta în dispozitivul sentinței.

Conform art. 396 alin. (1) pct. 2) Cod de pr. penală, dispozitivul sentinței de încetare a procesului penal trebuie să cuprindă dispoziția de încetare a procesului penal și motivul pe care se întemeiază încetarea procesului.

Din consecutivitatea enunțată rezultă cert că, în situația intervenirii prescripției tragerii la răspundere penală, iar persoana inculpată își recunoaște vina și solicită expres printr-o cerere scrisă încetarea procesului penal, atunci instanța de judecată prin sentință în temeiul art. 332 alin. (1) și 275 Cod de procedură penală dispune liberarea persoanei de răspundere penală, iar în situația în care inculpatul în cadrul ședinței de judecată nu-și dă acordul la încetarea procesului, instanța prin

sentință stabilește vinovăția persoanei și în temeiul art.389 alin. (4) pct.3) Cod de procedură penală dispune liberarea persoanei de pedeapsă penală.

Astfel, raportând normele de drept la circumstanțele de fapt a cauzei, Colegiul penale conchide că, instanța de fond în mod fundamentat a liberat de pedeapsa penală în baza art. 173 alin. (1) Cod penal pe inculpatul Capcelea Valeriu în legătură cu expirarea termenului de prescripție privind tragerea la răspundere penală, or, infracțiunea comisă de inculpat face parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave, iar din momentul comiterii faptei – 11 iunie 2013, până la adoptarea prezentei sentințe a expirat mai mult de 5 ani.

În asemenea circumstanțe, Colegiul penal ajunge la concluzia evidentă să constate că, instanța de fond îndreptățit a statuat că, în privința inculpatului Capcelea Valeriu ***** sunt aplicabile prevederile art. 389 alin. (4) pct. 3) din Codul de procedură penală în coroborare cu prevederile art.60 alin. (1) lit. a) Cod penal, iar cele deduse de către partea apărării precum că, dispozitivul sentinței contestate contravine prevederilor art. 396 alin. (2) Cod de pr.penală, constituie o abordare tendențioasă, or instanța de fond la emiterea prezentei soluții s-a ghidat în mod imperativ de perfecțiunea legii procesuale ce în opinia instanței ierarhice superioare careva derapaje de la câmpul legal nu s-a depistat, fapt ce la acest capitol nu există nici un temei legal de a interveni.

Subsecvent, teza punctată de către apărare precum că, acuzarea nu a prezentat nici o probă veridică și concludentă care ar demonstra vinovăția inculpatului Capcelea Valeriu ***** în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 173 alin. (1) Cod penal, în opinia instanței de apel urmează a fi apreciată ca fiind o poziție înșelătoare, or pe marginea bazei probante prezentată de către partea acuzării nu s-a constatat nici un dubiu care ar pune-o la îndoială, de aceea versiunea dictată de apărare privind emiterea unei sentințe de achitate urmează cu înverșunare de a fi respinsă ca fiind absolut nefondată.

În acest sens, instanța de apel reține că, poziția inculpatului Capcelea Valeriu privind nevinovăția sa în comiterea faptei penale incriminate se combate prin totalitatea de probe pertinente, concludente, utile și veridice cercetate în ședința de judecată și anume prin declarațiile părții vătămate și martorilor acuzării și probele scrise cercetate în ședința de judecată a instanței de fond și verificate prin citire în instanța de apel.

Aceasta pentru că, probele evidențiate coroborează între ele și demonstrează incontestabil vinovăția celui din urmă în comiterea infracțiunii incriminate, iar nerecunoașterea vinei de către inculpat, instanța de apel o apreciază ca o metodă de apărare și un drept de a nu se auto incrimina garantat de art. 66 Cod de pr.penală și art. 6 CEDO, or, persoana care pe parcursul procesului penal are calitatea procesuală de inculpat nu poate fi urmărit pentru depunerea declarațiilor false sau

refuzul de a face declarații și nu poate fi calificate ca circumstanță agravantă la stabilirea pedepsei penale.

În susținerea acestui deziderat, Colegiul penal consideră că prima instanță just și-a întemeiat sentința pe baza probantă evidentă la dosar cercetată în ședința de judecată, iar prin analiza lor cu certitudine se dovedește vinovăția lui Valeriu Capcelea în comiterea infracțiunii incriminate, iar acuzațiile sunt bine justificate standardului de dovadă „*în afara dubiilor rezonabile*”, la această concluzia ajunge și instanța de apel din analiza probelor pertinente și concludente, utile administrate în ședința de judecată care nu au fost combătute de către partea apărării, astfel de dovadă rezultă din existența deducerilor suficient de puternice, clare și concordante sau a simlarelor prezumției de fapt necombătute, care poate fi luat în considerație de comportamentul părților când sunt obținute dovezile respective.

Urmare celor expuse, din conținutul apelului declarat, reiese că apelantul face o proprie apreciere a probelor/circumstanțelor cauzei în temeiul cărora instanța de fond și-a întemeiat soluția, argumentându-și astfel propria versiune privind circumstanțele cauzei, susținând că probele administrate nu demonstrează vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate, iar Colegiul penal la acest capitol invocă că nu pot fi acceptate aceste versiuni, or contravin constatărilor corecte a instanței de fond în prezenta speță, concluzii ce au fost întemeiate just pe cumulul de probe examinate, verificate, descrise și apreciate corect de prima instanță în soluția sa, fapt pentru ce instanța de apel la capitolul dat nu a depistat careva deficiențe, urmând ca sentința instanței de fond în această parte de a fi menținută fără modificări.

Poziția instanței de apel asupra apelului formulat de către avocatul Vadim Gligor în interesele inculpatului Capcelea Valeriu în comiterea infracțiunii prevăzut de art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal.

Astfel, concluzia Colegiului rezultă din corectitudinea aplicării de către instanța de fond pe parcursul judecării cauzei a normelor legislației procesual-penale ce se referă la examinarea obiectivă, multilaterală și completă a cauzei penale cu respectarea principiului nemijlocirii, oralității și contradictorialității procesului penal (art. 314 Cod pr. penală); în limita învinuirii formulate în rechizitoriu (art. 325 alin. (1) Cod pr. penală); cu verificarea tuturor împrejurărilor de fapt și constatarea certă a aspectelor de drept importante pentru justa soluționare a cauzei, printr-o cercetare amplă a probelor administrate pe caz, cărora li s-a dat o apreciere obiectivă din punct de vedere al pertinenței, utilității, veridicității, concludenței și coroborării reciproce (art. art. 100-101 Cod pr. penală).

Concluzionând vinovăția inculpatului Capcelea Valeriu în comiterea faptei imputate, instanța de fond corect a statuat la baza sentinței de condamnare cumulul de probe, ce au servit obiect de cercetare în instanța de fond, cu expunerea lor detaliată în conținutul sentinței de condamnare.

Colegiul menționează faptul că, prezenta cauza penală atât în instanță de fond cât și în instanța de apel a avut loc în procedură generală, tot odată Colegiul ține a specifica că la soluționarea cauzei în procedura apelului, avocatul Vadim Gligor a susținut solicitarea achitării celui din urmă din lipsa elementelor infracțiunii, adică latura obiectivă și cea subiectivă.

În continuare, Colegiul penal notează că soluția instanței de fond privind recunoașterea vinovăției inculpatului Capcea Valeriu este întemeiată, la adoptarea căreia s-a ținut cont în deplină măsură de prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, astfel, încât probele au fost apreciate din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, corect fiind recunoscut Capcea Valeriu vinovat pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal.

Potrivit prevederilor art. 113 Cod penal, calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători, iar noțiunea de calificare a infracțiunii cuprinde determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală.

Astfel, apreciind probele administrate în prezenta cauză din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, Colegiul conchide temeinicia concluziei judiciare privind vinovăția inculpatului Capcea Valeriu în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal, adică, *coruperea pasivă, adică, pretinderea, acceptarea și primirea personal de către o persoană publică de bunuri, avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin, pentru sine pentru îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale, săvârșit cu estorcarea de bunuri*.

Tot odată, Colegiul penal menționează, că motivarea hotărârii este un proces de analiză și sinteză a actelor și lucrărilor dosarului care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor amănunțit, atât timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu și sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale, așa cum s-a procedat în speță.

În ponderea acestui fapt, concluzionând temeinicia sentinței de condamnare adoptată pe caz, printr-o apreciere obiectivă a probatoriului pe caz, ce a servit obiect de cercetare judiciară și cu referire la normele procesual – penale aplicabile speței date, ce confirmă vinovăția celui din urmă în comiterea infracțiunii prevăzute de la art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal, Colegiul penal va dispune respingerea ca nefondate a cerințelor de achitare a părții apărării, or aprecierea

subiectivă a probatoriului de către apelant de către Colegiul penal nu poate fi luată în considerație din următoarele considerente:

Instanța de apel conchide că art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal stabilește răspunderea penală pentru *pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către o persoană publică sau de către o persoană publică străină de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, sau acceptarea ofertei ori promisiunii acestora pentru a îndeplini sau nu ori pentru a întârzia sau a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia, săvârșită cu extorcarea de bunuri.*

În acest sens, instanța reține că, *obiectul juridic special* al infracțiunii prevăzute la art. 324 Cod penal îl formează relațiile sociale cu privire la buna desfășurare a activității de serviciu în sfera publică, care presupune respectarea de către persoanele publice și persoanele publice străine a obligației de a pretinde, accepta sau primi remunerația în strictă conformitate cu legea.

Obiectul material sau imaterial al acestei infracțiuni îl reprezintă remunerația ilicită. Aceasta se exprimă în bunurile, serviciile, privilegiile, avantajele, ofertele ori promisiunile sub orice formă ce nu i se cuvin persoanei publice sau persoanei publice străine.

Prin „*bunuri*” se are în vedere, printre altele, semnele bănești autentice (bancnotele sau monedele metalice autentice, inclusiv cele jubiliare și comemorative, emise de Banca Națională sau de organul autorizat al unui stat străin sau al unei uniuni monetare de state străine).

În speță, instanța de fond just a constată că, obiectul material al infracțiunii analizate îl constituie sumele de bani estorcați și primiți de la studenții grupelor CT-11-Z și FB-11-Z a Universității de Stat „A.Russo” din Bălți.

Latura obiectivă a infracțiunii prevăzute la art. 324 Cod penal constă în fapta prejudiciabilă exprimată în acțiunea de pretindere, acceptare sau primire, personal sau prin mijlocitor, de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin persoanei publice sau persoanei publice străine, pentru aceasta sau pentru o altă persoană, ori de acceptare a ofertei ori promisiunii de asemenea foloase.

Astfel, cele patru modalități normative cu caracter alternativ ale acțiunii prejudiciabile specificate la alin. (2) art. 324 Cod penal sunt următoarele:

- 1) pretinderea de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin persoanei publice sau persoanei publice străine;
- 2) acceptarea de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin persoanei publice sau persoanei publice străine;
- 3) primirea de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin persoanei publice sau persoanei publice străine;

4) acceptarea ofertei ori promisiunii de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin persoanei publice sau persoanei publice străine.

Extorcarea ca modalitate normativă a faptei prejudiciabile în contextul variantei agravante de la art.324 alin. (2) lit. c) Cod penal se poate realiza prin una din următoarele modalități faptice:

- punerea victimei în situația care o determină să-i transmită coruptului remunerația ilicită, pentru a preîntâmpina producerea efectelor nefaste pentru interesele legitime sau ilegite ale victimei (de exemplu, crearea de obstacole de către examinator/examinatori în cadrul probei practice a examenului pentru obținerea permisului de conducere, bunăoară, prin punerea la dispoziție a unui autovehicul ce dispune de o cutie de viteză defectată, prin aceasta reducând la minim posibilitatea obținerii permisului de conducere);

- amenințarea cu lezarea intereselor legitime sau ilegite ale victimei (nu lezarea efectivă), în cazul în care aceasta nu-i transmite coruptului remunerația ilicită (de exemplu, pretinderea de către colaboratorul de poliție a obiectului remunerației ilicite însoțită de amenințarea conducătorului mijlocului de transport cu întocmirea procesului-verbal de constatare a contravenției de încălcare a regulilor de securitate a circulației sau de exploatarea mijlocului de transport);

- nesatisfacerea solicitării victimei, astfel încât aceasta este nevoită să transmită remunerația ilicită către corupt pentru a evita lezarea unor interese legitime sau ilegite ale victimei (de exemplu, omisiunea de a repartiza spre expertizare comisiei de experți pe ramuri științifice din cadrul Consiliului Național pentru Acreditare și Atestare a dosarului și tezei de doctor pentru obținerea gradului științific, invocându-se artificial motive de imposibilitate de examinare a rezultatelor științifice obținute de către pretendentul la grad științific: numărul impunător de teze aflate în expertizare; redactarea necorespunzătoare a unor acte incluse în dosarul depus de către pretendentul la grad științific etc.)

Latura subiectivă a coruperii pasive se caracterizează prin intenție directă, motivul căreia se exprimă prin interesul material sau năzuința de a obține unele avantaje nepatrimoniale, la caz, cu scopul îndeplinirii unei acțiuni ce ține de obligațiile de serviciu, săvârșită de către o persoană publică și alte persoane cu funcții de răspundere, sau cu scopul neîndeplinirii unei acțiuni ce ține de obligațiile de serviciu ale persoanei cu funcție de răspundere.

Răspunderea penală pentru coruperea pasivă nu poate fi aplicată atunci când foloasele necuvenite sunt pretinse, primite sau acceptate după îndeplinirea sau neîndeplinirea, întârzierea sau grăbirea unei acțiuni ce ține de obligațiile de serviciu ale persoanei cu funcție de răspundere.

În acest caz, lipsește unul din semnele obligatorii ale componenței de corupere pasivă – scopul infracțiunii.

Infracțiunea specificată la art.324 Cod penal este o *infracțiune formală*, care se consideră consumată din momentul pretinderii, primirii sau acceptării în întregime a foloaselor necuvenite.

Subiectul infracțiunii specificate este persoana fizică responsabilă care la momentul săvârșirii infracțiunii a atins vârsta de 16 ani.

De asemenea, *subiectul* trebuie să aibă calitatea specială de persoană cu funcție de răspundere, adică prin lege, numire sau alegere i se acordă permanent sau provizoriu anumite drepturi și obligații într-o întreprindere, instituție, organizație de stat în vederea exercitării funcțiilor autorității publice sau a acțiunilor administrative de dispoziție ori a celor organizatorico-economice.

În conformitate cu art. 123 Cod penal, noțiunea „*persoană publică*” este definită la alin. (2), categoriile de persoane care intră sub incidența acestei definiții sunt: **1)** funcționarul public, inclusiv funcționarul public cu statut special (colaboratorul serviciului diplomatic, al serviciului vamal, al organelor apărării, securității naționale și ordinii publice, altă persoană care deține grade speciale sau militare); **2) angajatul** autorităților publice autonome sau de reglementare, al întreprinderilor de stat sau municipale, **al altor persoane juridice de drept public**; **3)** angajatul din cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate publică; **4)** persoana autorizată sau investită de stat să presteze în numele acestuia servicii publice sau să îndeplinească activități de interes public.

Tot la acest capitol instanța remarcă că, potrivit Hotărârii explicative a Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la aplicarea legislației referitoare la răspunderea penală pentru infracțiunile de corupție nr. 11 din 22.12.2014, în pct. 6) aliniatul 6 se concretizează următoarele: „Salariatul (angajatul) întreprinderii de stat sau municipale, al altor persoane juridice de drept public care, în legătură cu fapta săvârșită, exercită numai funcții pur profesionale sau activități tehnice ori auxiliare, cele comise se vor încadra în baza art. 256 Cod penal. Aceasta deoarece, persoanele care execută atribuții pur profesionale (de exemplu, medicii, cadrele didactice, casierii etc.) nu sunt persoane publice, întrucât îndeplinirea acestor atribuții nu sunt producătoare de efecte juridice (adică, nu poate da naștere, modifica sau stinge raporturi juridice). Executând obligațiunile de natură profesională, astfel de persoane nu au cum să apară în postura de persoană publică. *Numai în cazul în care aceste persoane, în prezența anumitor circumstanțe, ajung să exercite funcții producătoare de efecte juridice (de exemplu în cazul evaluării de către cadrele didactice a studenților, masteranzilor), aceștea exercită funcții producătoare de efecte juridice, motiv din care în circumstanțele relevante astfel de persoane pot evolua în calitate de subiecți ai infracțiunii prevăzute la art. 324 Cod penal.*”

Prin urmare, Colegiul penal reține corectitudinea instanței de fond la stabilirea chestiunii imperioase că, în dependență de anumite circumstanțe de fapt care au

tangență nemijlocită cu genul activității practicate, activitatea didactică poate produce anumite efecte juridice, iar astfel, cadrele didactice pot fi atât subiecți a-i componenței de infracțiune prevăzute la art. 256 Cod penal, cât și subiecți a-i componenței de infracțiune prevăzute la art. 324 Cod penal.

În speță, Colegiul penal reține constatarea corectă a instanței de fond asupra faptului că odată ce prezenta cauză a fost dictată de efectuarea examenului la disciplina „Filosofie” în cadrul sesiunii de vară a anului universitar 2012-2013, unde inculpatul Capcelea Valeriu ***** nu era doar în postură de conferențiar universitar numit în această funcție prin Ordinul rectorului Universității de Stat „Alec Russo” din mun. Bălți № 05-223 din 03.07.2008, dar și în postură de examinator, iar de decizia care urma a fi luată de acesta volens-nolens este producătoare a unor efecte juridice.

Așa dar, ca și instanța de fond, Colegiul penal constată că, în speța dată Capcelea Valeriu ***** este subiect al infracțiunii de corupere pasivă, care contrar obligațiilor și interdicțiilor impuse de funcția deținută, punând în pericol stabilitatea instituției în cadrul căreia activează și dând dovadă de lipsă de integritate, acționând contrar principiilor statului de drept, prin acțiunile sale ilegale a încălcat prevederile cap.II „Obligațiunile de serviciu”, pct. 18 din Obligațiunile funcționale № 255 ale Conferențiarului universitar, care prescrie obligativitatea respectării drepturilor și libertăților studenților, stima față de drepturile și demnitatea personală a viitorilor specialiști, manifestarea grijii față de dezvoltarea culturală a lor, contrar pct. 17 lit. m) din Regulamentul cadru al facultății instituției de învățământ superior, care prezumă că decanul facultății este responsabil de organizarea și desfășurarea activității Facultății, de respectarea legislației în vigoare, contrar prevederilor Ordinului Ministrului Educației nr. 454 din 31 mai 2013 cu privire la interzicerea colectărilor de bani în instituțiile superioare de învățământ, prin acțiunile sale ilicite a estorcat și primit de la studenții grupelor CT-11-Z și FB-11-Z din cadrul Universității de Stat „A.Russo” din Bălți bunuri sub formă de bani pentru a-și îndeplini atribuțiile de serviciu.

Pe fonul îndeplinirii *Laturei obiective* a infracțiunii de corupție pasivă în acțiunile lui Capcelea Valeriu *****, în opinia Colegiului penal instanța de fond în mod întemeiat a constatat realizarea ei, or fiind persoană publică, prin acțiunile sale ilegale, manifestate prin faptul că acesta în urma evaluării lucrărilor studenților grupelor CT-11-Z și FB-11-Z a Universității de Stat „A.Russo” din Bălți în mod intenționat micșora notele de la examen, fie le aprecia cu o notă nesatisfăcătoare (mai mică de nota 5), totodată, comunicându-le că îi lasă restanțieri, îi pune pe studenții evaluați în situația de a-i transmite o remunerație ilicită pentru a preîntâmpina producerea efectelor nefaste pentru interesele legitime sau ilegite ale victimelor (studenților), iar în rezultat părțile vătămate, pentru a nu fi lăsați la restanțe, erau nevoiți să-i transmită inculpatului Capcelea Valeriu ***** diferite

sume de bani fie pentru a nu fi lăsați la restanță și apreciați cu o notă satisfăcătoare (mai mare de nota 5), fie pentru a fi apreciați cu o notă mai bună, iar inculpatul după primirea remunerațiilor ilicite își îndeplinea obligațiile de serviciu prin adoptarea unei decizii favorabile în interesele studenților.

La fel, instanța de judecată corect a relevat că, studenții erau apreciați în dependență de suma transmisă inculpatului și reușita pe semestru, or, studenta Scutelnic Mariana pentru nota 9 a transmis suma de 300 lei, pe când Blaj Silvia pentru aceeași notă a transmis doar 200 lei, iar Andronic Rodica pentru nota 7 a transmis suma de 300 lei, pe când Varvariuc Irina pentru aceeași notă a transmis doar 200 lei, iar Babin Carolina a dat 150 lei pentru nota 6.

Faptele respective integral se confirmă prin declarațiile părților vătămate, care fiind audiate în instanța de judecată sub jurământ și fiind avertizate de răspunderea penală pentru darea declarațiilor false potrivit art. 312 Cod penal au declarat unanim, că inculpatul Capcelea Valeriu ***** din start le comunica că lucrarea este scrisă rău, la unii le spunea o notă mai mică, iar la alții le spunea „ne vedem la restanțe”, iar ulterior prin diferite gesturi cu mâna, cât și cu ajutorul mișcărilor din cap, estorca de la părțile vătămate bani, pe care acestea erau nevoite să le transmită fie pentru a nu rămâne la restanță, fie pentru a nu-și strica reușita semestrială.

La fel instanța de fond în mod justificat a stabilit că, declarațiile părților vătămate coroborează între ale atât cu declarațiile făcute de acestea la faza de urmărire penală cât și judecării cauzei în fond, inclusiv cu celelalte probe scrise, iar careva temeuri de a nu crede aceste declarații atât instanța de fond cât și instanța de apel nu a stabilit, din care considerente urmează a fi recunoscute ca fiind veridice, reflectând evenimentele care au avut loc în realitate.

Astfel, în ședința de judecată de fond cât și în cadrul examinării cauzei în ordine de apel s-a stabilit cu certitudine că, Capcelea Valeriu ***** la data de 11 iunie 2013 în intervalul orelor 14:00-16:30 a estorcat și primit de la studenții anului I a grupei CT-11-Z a Facultății de Economie, specialitatea Contabilitate, din cadrul Universității de Stat „A.Russo” din Bălți bunuri sub formă de bani ce nu i se cuveneau, după cum urmează: de la Alcaz Carolina sumă de 200 lei, de la Gîlca Mariana sumă de 200 lei, de la Ștefureac Elena sumă de 200 lei, de la Dilion Diana sumă de 200 lei, de la Cușnir Cristina sumă de 250 lei, de la Tăutu Viorel suma de 100 lei, de la Varvariuc Irina sumă de 200 lei, de la Lopotenco Anjela sumă de 250 lei, de la Coreniova Tatiana sumă de 300 lei, iar la 14 iunie 2013 orele 09.30 de la Cușnir Ecaterina sumă de 300 lei.

De asemenea, s-a stabilit indubitabil că, inculpatul Capcelea Valeriu ***** la data de 14 iunie 2013, în intervalul orelor 10:00-11:30, a estorcat și primit de la studenții anului I a grupei FB-11-Z a Facultății de Economie, specialitatea Finanțe și Bănci, din cadrul Universității de Stat „A.Russo” din Bălți bunuri sub formă de bani ce nu i se cuveneau, după cum urmează: de la Andronic Rodica sumă de 300

lei, de la Cirimpei Victoria sumă de 200 lei, de la Palii Veronica sumă de 200 lei, de la Blaj Silvia sumă de 200 lei, de la Scutelnic Mariana sumă de 300 lei, de la Serdeșniuc Ana sumă de 300 lei, de la Brânzei Mihaela sumă de 300 lei și de la Poneatovscaia Ela sumă de 250 lei.

Mai mult ca atât, în cadrul soluționării cauzei în apel, instanța de fond în mod legitim a stabilit faptul existenței estorcării și primirii diferitor sume de bani de la studenții grupelor CT-11-Z și FB-11-Z ce se confirmă și prin procesul-verbal de percheziție corporală din 14.06.2013, potrivit căruia în rezultatul percheziției corporale de la Capcelea Valeriu ***** au fost depistați și ridicați bani în sumă totală de 5083 lei și carnete de note pe numele a diferitor studenți, liste de evaluare curentă a studenților, registrul de evidență a realizării planului de învățământ și frecvență a reușitei studenților grupei CT-11-Z, 27 lucrări a studenților grupei FB-11-Z, 2 sticuri, iPad, 4 cărți a cărora autor era Capcelea Valeriu ***** (*f.d.96-98, vol.I*); procesul-verbal de percheziție din 14.06.2013, potrivit căruia în rezultatul percheziției în biroul de serviciu al inculpatului Capcelea Valeriu ***** au fost depistați și ridicați bani, carnete de note a mai multor studenți, liste de evaluare curentă a studenților, o filă A4 cu inscripția „data de 12.06.2013 și numele studentei Murguleț Natalia” (*f.d.99-103, vol.I*); procesul-verbal de examinare adăugătoare a obiectului din 16.09.2013, prin care au fost supuse examinării cele două discuri DVD ce conțin înregistrările video privind desfășurarea percheziției corporale și percheziției din biroul de serviciu al inculpatului Capcelea Valeriu ***** (*f.d.186-187, vol.II*), din conținutul căruia se deduce cu certitudine că la întrebările ofițerului de urmărire penală referitor la proveniența banilor inculpatul a declarat că: dintre care o parte sunt ai mei, 400 erau ai mei, de dimineață i-am luat, iar la întrebarea dacă restul sunt de la studenți, inculpatul a mișcat din cap, făcând semn de răspuns pozitiv, iar referitor la banii din matriculă a menționat că nu știe nimic.

Subsecvent, instanța de fond just a menționat faptul că, examenul la disciplina „Filosofie” de către grupa CT-11-Z a Universității de Stat „A.Russo” din Bălți a avut loc la data de 10 iunie 2013, iar anunțarea rezultatelor a avut loc la data de 11 iunie 2013, iar grupa FB-11-Z a Universității de Stat „A.Russo” din Bălți a susținut examenul la disciplina „Filosofie” la data de 13 iunie 2013, iar anunțarea rezultatelor a avut loc la 14 iunie 2013.

Prin urmare, Colegiul penal ține a menționa că, instanța de fond corect a apreciat argumentele apărării precum că examenele au avut loc la 10 iunie 2013 și 13 iunie 2013, iar prin actul de învinuire se invocă că Capcelea Valeriu ***** a estorcat și primit bani pentru a puncta cu o notă mai bună și a nu-i lăsa la restanță la data de 11 iunie 2013 și respectiv 14 iunie 2014, sunt neîntemeiate și declarative, or, însuși din declarațiile inculpatului se constată că, examenele au avut loc la 10 și 13 iunie 2013, iar la data de 11 și 14 iunie 2014 au fost anunțate

rezultatele examenelor, cu explicarea drepturilor studenților de a contesta rezultatele examenelor dacă nu sunt de acord cu nota obținută, obligație care este prevăzută în Regulamentul de la Ministerul Educației.

La fel, instanța de fond just a constatat a fi declarativ și argumentul precum că denunțatorii nu aveau posibilitatea la data de 11 și 14 iunie 2013 să dea mită, deoarece procesul de susținere a examenelor era epuizat, iar Capcelea Valeriu ***** deja își realizase în mod complet obligațiunile sale de a primi examenul și a puncta rezultatele lui, or, însuși prin declarațiile sale inculpatul a menționat că persoanelor care aveau note negative el le mai adresa întrebări suplimentare, după care notele au fost transcrise în matriculă, iar majoritatea au fost de acord cu notele primite.

De asemenea, nu poate fi reținut ca fiind întemeiat și argumentul părții apărării precum că acuzația adusă lui Capcelea Valeriu ***** nu este clară, deoarece ultimul nu înțelege care este notă „bună” sau „rea”, iar fraza „punctarea cu notă bună și lăsarea restanțieră” este de ordin general și nu conține specificarea acțiunilor concrete pe care le-a întreprins inculpatul în raport cu obligațiunile de serviciu și Regulamentul de organizare a studiilor de învățământ superior, anexă la Ordinul Ministerului Educației nr. 726 din 20.09.2010, care prevede că evaluarea cunoștințelor se apreciază cu note de la 10 la 1, or, după cum s-a menționat și supra, prin sintagma „note mai bune” se are în vedere o notă mai mare decât nota obținută real de student la examen, aceasta poate fi orice notă de la 5 la 10, care era stabilită în dependență de reușita studentului la seminare, or, pentru un student care la seminare a obținut media 9, iar la examen doar nota 7, o notă mai bună ar însemna o notă de 9 sau 10, și vice-versa, un student care la seminare a obținut o medie de 5, notă mai mare ar însemna orice notă mai mare decât nota 5.

La fel instanța de fond corect a conchis că, prin sintagma „lăsarea restanțieră” se înțelege că studentul a obținut o notă mai mică de 5, pentru promovarea examenului fiind necesară obținerea cel puțin a notei 5, concluzie ce se deduce din prevederile pct. 94 și pct. 101 din Regulamentul de organizare a studiilor în învățământul superior în baza Sistemului Național de Credite de Studiu, anexă la ordinul Ministerului Educației nr. 1046 din 29 octombrie 2015.

Totodată, instanța de fond corect nu a reținut ca fiind nepertinente și afirmațiile părții apărării precum că în grupa CT-11-Z au susținut examenul 27 de studenți, iar în grupa FB-11-Z au susținut examenul 17 studenți, iar din prima grupă s-au adresat cu denunțuri doar 11 persoane, și din cea de a doua doar 7 persoane, astfel acuzarea avea obligația să efectueze o analiză de ce nu toți studenții au denunțat acțiunile lui Capcelea Valeriu Macari, apărarea concluzionând că cele relatate de denunțatori nu au avut loc ori au fost alte motive, or, potrivit prevederilor Codului de procedură penală, organul de urmărire penală este cel ce stabilește volumul investigațiilor, iar faptul că nu toți studenții au depus

plângeri pe Capcelea Valeriu ***** nu poate fi interpretat în favoarea inculpatului precum că acesta nu a estorcat și primit ilicit bani de la studenții care au depus plângeri și nici nu poate pune la îndoială declarațiile părților vătămate privind pretinsele acte de corupție pasivă din partea inculpatului.

În același timp instanța de fond corect a constatat că, după reținerea lui Capcelea Valeriu ***** de către rectoratul Universității a fost organizată o adunare cu toate grupele care au avut examene la „Filosofie” în perioada 10-13 iunie 2013, la care au fost și reprezentanți ai poliției, în cadrul căreia colaboratorii de poliție au solicitat ca studenții prezenți să scrie numele, prenumele și numărul de telefon pe o foaie, iar ulterior, fiecare student a fost sunat de către colaboratorii de poliție și întrebat dacă a dat mită inculpatului și persoanele care au răspuns afirmativ au fost invitați la poliție pentru a fi audiați.

Totodată, instanța de fond just a scos în evidență și faptul că deși inculpatului Capcelea Valeriu ***** i s-a asigurat dreptul la un proces contradictoriu, ultimul nu a solicitat audierea presupuselor cadre didactice care au procurat de la inculpat/catedră cărți, pentru a putea confirma sau infirma cele declarate de către acesta și nici nu a prezentat instanței listele cu semnăturile persoanelor respective, în confirmarea celor declarate, deși inculpatul susține că asemenea liste se dețineau la catedră.

Astfel, în speța dedusă judecării instanța de fond în mod întemeiat a atestat netemeinicia argumentelor apărării privind lipsa în acțiunile inculpatului Capcelea Valeriu ***** a elementelor constitutive ale infracțiunii de corupere pasivă.

Or, în ședința de judecată s-a constatat cu certitudine intenția, motivul și scopul comiterii faptei incriminate inculpatului Capcelea Valeriu *****, care din interes material, în virtutea funcției deținute, având în obligațiile sale de serviciu evaluarea cunoștințelor studenților grupelor CT-11-Z și FB-11-Z din cadrul Universității de Stat „A.Russo” din Bălți, creând o situație artificială precum că lucrările sunt scrise rău, pe o notă netrecătoare, studenții urmând a fi lăsați la restanțe, iar ulterior prin intermediul gesticulațiilor punând studenții în situația care îi determina să-i transmită coruptului remunerația ilicită pentru a preîntâmpina producerea efectelor nefaste pentru interesele legitime sau ilegite ale victimelor, astfel, a realizat acțiunea de estorcare și ca rezultat de primire a remunerației ilicite, constatându-se o legătură de cauzalitate între fapta prejudiciabilă și urmările social-periculoase.

Instanța și-a bazat constatările menționate pe probele prezentate și prin analiza faptului dacă acușările sunt bine justificate, standardul de dovadă fiind acel al „în afara dubiilor rezonabile”.

Astfel de dovadă poate rezulta din coexistența deducerilor suficient de puternice, clare și concordante sau a similelor prezumții de fapt necombătute, adițional poate fi luat în considerație și comportamentul părților când sunt obținute

dovezile (Hotărârea CEDO Irlanda c. Regatul Unit din 18.01.1978, seria A nr.24, pct.65, alin.161).

În asemenea condiții instanța de judecată temeinic a considerat că, în acțiunile inculpatului Capcelea Valeriu ***** sunt întrunite toate elementele componenței de infracțiune constatate în ședința de judecată și care au fost probate de partea acuzării potrivit principiului *in dubio pro reo*, ținând cont de caracterul faptelor incriminate și specificul administrării probatoriului pe aceste categorii de infracțiuni.

În circumstanțele descrise, Colegiul penal consideră că instanța de fond a dat o apreciere obiectivă ansamblului de probe prezentate de acuzatorul de stat și a constatat în mod întemeiat că a fost dovedită indubitabil vina inculpatului Capcelea Valeriu, individualizată prin „*corupție pasivă*”, iar acțiunile sale just au fost calificate în temeiul art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal.

Colegiul penal consideră că vinovăția inculpatului Capcelea Valeriu în comiterea infracțiunii incriminate este confirmată prin cumulul de probe cercetate, enumerate mai sus, ce coroborează între ele și careva divergențe între declarațiile părților vătămate și probele scrise care ar trezi dubii nu sunt reținute.

Faptul că inculpatul Capcelea Valeriu nu și-a recunoscut vinovăția în comiterea faptei prevăzute de art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal la nici o etapă a procesului penal nu constituie un temei de achitare a acesteia, or, nerecunoașterea vinovăției este un drept al inculpatului, însă nu o circumstanță ce determină soluția de achitare.

În asemenea circumstanțe, prima instanță corect a constatat vinovăția inculpatului, menționând că săvârșirea infracțiunii de către Capcelea Valeriu rezultă din coroborarea declarațiilor părților vătămate și a înscrisurilor administrate, totodată, combătând și argumentele apărării cu privire la nevinovăție.

Într-o altă ordine de idei, Colegiul penal constată că argumentele invocate în cererea de apel au constituit obiect de examinare în instanța de fond, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens, iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor cauzei care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus Moldova).

În aceeași ordine de idei, Colegiul penal reiterează că, deși apelul constituie o continuare a judecării fondului cauzei, ce prevede posibilitatea unei noi aprecieri a probelor administrate în fața primei instanțe, inclusiv și administrarea de noi probe, la caz se constată că apelantul nu a prezentat și nici nu a solicitat administrarea unor astfel de probe, iar dezacordul acesteia cu aprecierea probelor administrate în primă instanță nu echivalează cu o eroare ce ar da temei de casare a unei hotărâri de condamnare.

La acest capitol, Colegiul penal remarcă că potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de apel/recurs eventual, o curte de apel/recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei).

Art. 6 din CEDO impune, în special, în sarcina „instanței” obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora. Deși este adevărat că obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art. 6 § 1 din CEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (hotărârea CtEDO, pct. 80-81, Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos)

Prin urmare, poziția apelantului precum că în speță în acțiunile inculpatului Valeriu Capcelea nu se întrunesc elementele componente de infracțiune prevăzute de art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal, Colegiul penal o apreciază ca fiind declarativă și neîntemeiată, fiind contrară circumstanțelor de fapt și de drept constatate de prima instanță și reținute de instanța de apel ca fiind plauzibile în vederea constatării vinovăției lui Valeriu Capcelea dincolo de orice dubiu rezonabil atât sub aspectul laturii obiective, cât și a celei subiective.

În lumina celor expuse, față de lucrul judecat de prima instanță, Colegiul penal constată o motivare amplă și temeinică a sentinței pronunțate cu privire la procesul de evaluare și apreciere a probelor prezentate de părți în raport cu faptele incriminate prin rechizitoriu inculpatului, astfel, fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Distinct de cele menționate supra, instanța de apel va menționa că la soluționarea cauzei în ordine de apel acuzarea de stat în susținerea menținerii condamnării lui Capcelea Valeriu a făcut referire inclusiv la următoarele probe scrise: *procesul-verbal de audiere a părții vătămate Dascal Elena din 17.06.2013, în cadrul efectuării urmăririi penale (f.d. 23, vol.III); copia carnetului de student eliberat de către administrația USARB părții vătămate Dascal Elena (f.d. 24-25, vol.III); ordonanța și procesul verbal de ridicare din 18.06.2013 a listei de evaluare curentă și finală a grupei RS-12-Z din 03.06.2013; (f.d. 26-28, vol.III); proces-verbal de examinare a obiectului din 24.07.2013, adică a listei de evaluare curentă finală din 03.06.2013; (f.d. 29, vol.III); ordonanță de recunoaștere și de anexare a corpurilor delictive la cauza penală din 24.07.2013; (f.d. 29, vol.III); ordonanța de conexare din 18.09.2013 (f.d.47, vol.III), însă este de menționat faptul că, înscrisurile date nu pot fi apreciate la etapa actuală în condițiile în care*

prin ordonanța din 27 septembrie 2013 s-a dispus disjungerea din cauza penală nr.2013040816 într-o procedură separată a materialelor cauzei penale acumulate la cererea părții vătămate Dascal Elena pe faptul traficului de influență pretins a fi comis în complicitate de către persoana cu prenumele „ Nicolae ”, și V.Capcelea, acțiuni calificate conform art. 326 alin. (2) Cod penal. (f.d. 45-52, vol.III), prin urmare aprecierea acestora urmând a fi soluționată la etapa corespunzătoare.

Poziția instanței de apel referitor la apelul procurorului în Procuratura mun.Bălți, Leonid Gagiu depus împotriva sentinței Judecătoriei Bălți sediul Central din 19 decembrie 2022.

Colegiul penal analizând cerințele formulate în apel de către partea acuzării, conchide că acuzatorul de stat a contestat sentința instanței de fond doar în latura condamnării lui Capcelea Valeriu în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (2) lit.c) Cod penal, pe motivul blândeții pedepsei, astfel pe de o parte fiind de acord cu starea de fapt și drept reținută de instanța de fond asupra celor reținute la capitolul infracțiunii prevăzute de art. 173 alin. (1) Cod penal înscrinate lui Capcelea Valeriu, iar pe de altă parte formulând rezerve la capitolul individualizării pedepsei penale stabilite celui din urmă pentru comiterea infracțiunii prevăzute la art. 324 alin. (2) lit.c) Cod penal.

În continuarea, în vederea susținerii poziției instanței de fond, la capitolul individualizării pedepsei penale ce a generat *excluderea pedepsei complimentare prin prisma art. 79 Cod penal* stabilite lui Capcelea Valeriu pentru comiterea infracțiunii prevăzute la art. 324 alin. (2) lit.c) Cod penal, Colegiul penal consideră necesar a menține sentința Judecătoriei Bălți sediul Central din 19 decembrie 2022 și în latura penală în partea pedepsei, privind condamnarea inculpatului Capcelea Valeriu în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (2) lit.c) Cod penal, din următoarele considerente:

Colegiul penal își întemeiază soluția adoptată în temeiul art.415 alin. (1) pct.1), lit.c) Cod de procedură penală conform căruia, instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: respinge *apelul, menținând sentința atacată, dacă apelul este nefondat;*

Constatând temeinicia concluziei judiciare referitor la faptele reținute în acțiunile lui Capcelea Valeriu cu încadrarea ei juridică corectă în aspectul legii penale, precum și ținând cont de limita cerințelor expuse în ordine de apel de către partea acuzării care a pledat doar asupra aplicarea unei pedepsei mai aspre, Colegiul reține inoportunitatea expunerii repetate asupra bazei probatorii, în condițiile în care baza factuală a fost pe larg expusă și motivată supra, din care în mod evident s-a constatat vinovăția lui în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal.

Subsecvent, Colegiul penal reține că, inculpatul Capcelea Valeriu a fost găsit vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal,

pentru care legea penală prevedea pedeapsa **cu închisoare de la 5 la 10 ani cu amendă în mărime de la 1000 la 3000 unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani** (*în redacția legii de până la modificările operate prin Legea nr.326 din 23.12.2013, în vigoare din 25.02.2014*).

Potrivit alin. (4) art. 16 Cod penal, infracțiunea comisă de către inculpatul Capcelea Valeriu este calificată ca fiind gravă.

Astfel, deliberând asupra categoriei și termenului pedepsei penale în raport cu argumentele invocate în cererea de apel Colegiul apreciază drept întemeiată soluția instanței de fond, acordând deplină eficiență dispozițiilor art. art. 61 și 75 Cod penal, ce-i determină scopul și criteriile generale de individualizare, instanța conformându-se întru-tot recomandărilor Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 8 din 11.11.2013 Cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei penale, inclusiv celor expuse în Hotărârea Plenului CSJ nr. 16 din 31.05.2004 Cu privire la aplicarea în practica judiciară a principiului individualizării pedepsei penale.

În cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de apel/recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (Hotărârea CEDO Garcia Ruis contra Spaniei, Helle contra Finlandei).

Art. 6 din CEDO impune, în special, în sarcina instanței obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora, deși este adevărat că obligația motivării deciziilor impusă instanțelor de art. 6 § 1 din CEDO nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (hotărârea CtEDO, pct. 80-81, Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos).

Astfel, potrivit prevederilor art.61 alin.(2) Cod penal, pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Potrivit art. 75 alin. (2) Cod penal, în cazul alternativelor de pedeapsă prevăzute pentru infracțiunea săvârșită, pedeapsa cu închisoare are un caracter excepțional și se aplică atunci când gravitatea infracțiunii și personalitatea infractorului fac necesară aplicarea pedepsei cu închisoare, iar o altă pedeapsă este insuficientă și nu și-ar atinge scopul. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea

scopului pedepsei. Caracterul excepțional la aplicarea pedepsei cu închisoare urmează a fi argumentat de către instanța de judecată.

Ca urmare a celor menționate mai sus, Colegiul conchide, că instanța de fond la adoptarea pedepsei în cauza lui Capcelea Valeriu în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (2) lit.c) Cod penal a ținut cont în deplină măsură de principiului individualizării pedepsei penale principale (art. 7 Cod penal), reieșind din caracterul și gradul prejudiciabil al faptei comise, personalitatea infractorului și pericolul social al faptei și circumstanțele cauzei ce-i atenuază sau agravează răspunderea penală.

Astfel, constatând ca fiind dovedită fapta penală săvârșită de către inculpat, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei penale, instanța de fond a dat deplină eficiență dispozițiilor art. art. 61, 75, 76, 77 Cod penal, ce-i determină scopul de restabilire a echității sociale, reeducarea făptuitorului și prevenirea săvârșirii de el pe viitor a altor fapte penale; de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale cum sunt: gravitatea infracțiunii, recunoașterea vinovăției, lipsa de circumstanțe ce agravează răspunderea penală.

În atare împrejurări instanța de fond corect a ajuns la concluzia, că reeducarea și corectarea inculpatului este posibilă doar cu izolarea acestuia de societate, aplicându-i just pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani.

Or, luând în considerație caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii săvârșite, de personalitatea inculpatului și de circumstanțele, instanța de fond întemeiat i-a aplicat lui Capcelea Valeriu pedeapsă cu închisoare, fiind în acest sens justă în vederea atingerii scopului ei.

De rând cu aceasta, instanța de apel, reieșind din faptul că inculpatul Capcelea Valeriu *este la prima abatere de la lege*, are o vârstă înaintată, ultimului îi poate fi acordată posibilitatea executării pedepsei prin suspendarea ei condiționată pentru perioada de probă, în care urmează să dovedească, că incidentul dat este unul nefast în viața sa, a stat pe calea corectării și prin comportamentul pozitiv să îndreptățească încrederea acordată.

Din cele relatate de instanța de fond, Colegiul penal consideră că just a stabilit inculpatului Capcelea Valeriu ca, fiind echitabilă aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare cu suspendarea condiționată a executării acesteia pe un termen de probă de 2 (doi) ani.

Instanța de apel notează că, aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, adică suspendarea condiționată a executării pedepsei, nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită condamnaților prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ei este un incident în viața acestora.

În același rând Colegiul penal remarcă că, în textul art. 90 alin. (1) Cod penal lexemul „poate” oferă posibilitatea și nu obligația instanței de judecată de a aplica prevederile acestei norme. Îndeplinirea condițiilor de lege poate fi aplicată sau

exclusă la orice etapă a procesului penal, pentru înlăturarea erorii admise la etapa anterioară.

În cadrul instituției suspendării condiționate a executării pedepsei instanța după ce realizează individualizarea pedepsei prin determinarea concretă a acesteia în baza criteriilor generale de individualizare, completează acest rezultat printr-un act de individualizare a executării pedepsei.

Suspendarea condiționată este o măsură de individualizare a executării pedepsei numită de către instanțele de judecată prin hotărâre de condamnare de a suspenda pe o perioadă anumită executarea pedepsei aplicate, dacă sunt îndeplinite anumite condiții.

Condițiile privind acordarea suspendării condiționate a executării pedepsei prevăzute de art. 90 Cod penal se referă la: pedeapsa aplicată și natura infracțiunii; circumstanțele cauzei și persoana infractorului; aprecierea instanței că scopul poate fi atins și fără executarea acesteia.

La rândul său Colegiul penal constată că, la individualizarea pedepsei penale stabilite inculpatei în prezenta speță instanța de fond a pus accentul și pe personalitatea persoanei vinovate, învederând și celelalte criterii de individualizare a pedepsei penale, cum ar fi gravitatea infracțiunii săvârșite, influența pedepsei asupra corectării și reeducării vinovatului.

La acest capitol instanța de apel notează că suspendarea condiționată a executării pedepsei este o măsură de politică penală bazată pe încrederea în posibilitatea reeducării condamnatului pe durata suspendării pedepsei, or aceasta este expusă ca o măsură ce constă în dispoziția luată de instanța de judecată prin însăși hotărârea de condamnare de a suspenda pe o anumită durată și în anumite condiții executarea pedepsei stabilite.

Rezultatul principal al aplicării pedepsei constă în aceea că, deși pedeapsa este definitiv aplicată, aceasta nu este pusă în executare, astfel că instituția suspendării condiționate a executării pedepsei ține de condițiile de executare a pedepsei închisorii deja stabilite de către instanța de judecată pe întregul termen de probă.

Altfel spus, executarea pedepsei devine condiționată de conduita condamnatului, iar în caz de nerespectare a condițiilor, ea poate fi revocată.

Colegiul penal menționează că, pentru acordarea suspendării condiționate a executării pedepsei, în art. 90 Cod penal, sunt prevăzute condiții obiective și subiective, primele preferindu-se la condamnare, iar celelalte la persoana condamnatului.

Îndeplinirea condițiilor prevăzute de lege nu atrage obligativitatea aplicării suspendării condiționate a executării pedepsei, acordarea ei rămânând la discreția instanței de judecată, totodată, această normă poate fi aplicată sau exclusă la orice etapă a procesului penal, întru înlăturarea erorii admise la etapa anterioară.

Ulterior, după individualizarea pedepsei și stabilirea duratei și cuantumului acesteia, în cazul stabilirii pedepsei cu închisoare, continuă operațiunea de individualizare, dar sub aspectul de executare a pedepsei deja stabilite, prin soluționarea chestiunii dacă pedeapsa stabilită inculpatului trebuie să fie executată real ori, sub raportul personalității acestuia de a se corecta și reeduca, poate fi formulată concluzia că scopul pedepsei se poate atinge și prin aplicarea suspendării condiționate a executării pedepsei în privința vinovatului pe un termen de probațiune stabilit de instanța de judecată.

Astfel instanța de apel consideră că, nu este rațional ca inculpatul Capcelea Valeriu să ispășească real pedeapsa cu închisoare, or, pericolul de a fi anulată suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare, în cazul încălcării condițiilor termenului de probă, va îndrepta comportamentul inculpatului la corectare, la respectarea ordinii stabilite în societate, precum și la respectarea legilor.

Subsidiar, instanța de apel stabilește ca nefondate alegațiile acuzării pe fonul blândeții pedepsei penale, or tocmai cea mai severă pedeapsă a fost aplicată de către instanța de fond și anume închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani, însă reieșind din albia circumstanțelor cauzei, prima instanță just a ajuns la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, dispunând astfel suspendarea condiționată a executării pedepsei ei pe un termen de probă de 2 (doi) ani.

Or, concluzia dată derivă inclusiv din incidența celor reținute în cauza Varga și alții vs. Ungaria din 10 martie 2015 (în special § 105) Curtea a concluzionat că *„nu este de competența Curții să indice statelor modul în care ar trebui organizate sistemele lor politice și închisoare penală. Aceste aspecte ridică o serie de probleme juridice și practice complexe care, în principiu, depășesc funcția judiciară a Curții. Cu toate acestea, Curtea ar aminti în acest context recomandările Comitetului de Miniștri, care invită statele să încurajeze procurorii și judecătorii de a folosi cât mai mult posibil alternativele la detenție, în scopul de a rezolva problema creșterii numărului deținuților din închisori”* (a se vedea în special Recomandarea nr. R (99) 22 și Recomandarea Rec (2006) 13 a Comitetului de Miniștri).

În Rezoluția Consiliului European nr. 65/1 și în Recomandarea Consiliului European nr. (99)/22 s-a invocat *„principiul proporționalității”*, textele evocate consacrand ideea potrivit căreia sancțiunea cu închisoarea constituie ultimul resort din punct de vedere al corecției penale.

Totodată, Consiliul European impune stabilirea: *„unui set corespunzător de sancțiuni și măsuri comunitare, posibil gradate în funcție de severitate; procurorii și judecătorii trebuie determinați să le folosească cât mai mult posibil”*.

Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate. Or, conform Regulii nr. 6 din Recomandarea NR. R (92) 16 a Comitetului de miniștri către statele membre referitoare la regulile europene asupra sancțiunilor aplicate în comunitate (adoptată de Comitetul de Miniștri în 19 octombrie 1992 cu ocazia celei de a 482-a reuniune a Delegațiilor de Miniștri), „natura și durata sancțiunilor și măsurilor aplicate în comunitate trebuie de asemenea să fie proporțională cu gravitatea infracțiunii pentru care un delinvent a fost condamnat sau o persoană este inculpată, decât să se țină seama de situația personală”.

În această ordine de idei Colegiul penal notează că, deși fapta inculpatului Capcelea Valeriu constituie o infracțiune sensibilă societății, circumstanța dată de una singură nu constituie un factor cheie ce ar dirija automat plasarea lui în mediul carceral, or oferirea unui termen de probă celui din urmă va avea drept scop garantarea unei șanse asupra convingerii privind respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte pasibile de răspundere penală.

Având în vedere toate împrejurările cauzei instanța de apel consideră că, pedeapsa de 5 (cinci) ani închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 2 (doi) ani o să convingă inculpatul de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Tot în acest sens, Colegiul penal notează că, pe durata perioadei de probațiune inculpatul va fi impus permanent să-și adapteze comportamentul la obligațiile impuse de către instanță, reeducarea lui va fi mai efectivă, iar scopul prevenției speciale și inclusiv al celei generale va fi atins în condițiile suspendării condiționate a executării pedepsei.

Astfel, în cazul în care inculpatul Valeriu Capcelea va săvârși în perioada termenului de probă o infracțiune din imprudență sau o infracțiune intenționată mai puțin gravă, problema anulării sau menținerii condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei se va soluționa de către instanța de judecată.

În acest sens Colegiul judiciar menționează că, scopul pedepsei penale nu este ca aceasta să fie retributivă, intimidatoare sau vindicativă, în sens că pedeapsa nu trebuie privită ca „prețul” pe care trebuie să-l plătească persoana pentru fapta prejudiciabilă, ci trebuie să reflecte un echilibru între gravitatea faptei prejudiciabile și urmările ei, prin excluderea caracterului vindicativ al pedepsei, urmărindu-se ca statul să nu urmărească răzbunarea, ce ar genera altă răzbunare, prin încălcarea dreptului, ci realizarea dreptății, inclusiv prin prisma principiilor proporționalității și cel al echității lor

În concluzie, Colegiul penal statuează că, pedeapsa stabilită de către instanța de fond cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, suspendând condiționat executarea pedepsei, este echitabilă, întrucât este capabilă de a contribui la

realizarea scopurilor pedepsei penale, cum ar fi restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnată, precum și de alte persoane, prin urmare careva temeuri ce ar pune la dubii legalitatea acesteia printr-o posibilă modificare a soluției în sensul înăspririi pedepsei penale solicitată de acuzare de către Colegiul penal nu a depistat, or argumentele formulate în apelul declarat referitor la executarea reală a pedepsei cu închisoare nu sunt plauzibile și nu pot fi reținute speței dat fiind că, hotărârea instanței de fond corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, fiind legală și întemeiată, pronunțată cu respectarea garanțiilor prevăzute la art.6 CEDO.

În acest sens, Colegiul ține a menționa că, nu poate împărtăși poziția apelantului referitor la excluderea prevederilor art.90 Cod penal, or pedeapsa stabilită de prima instanță inclusiv în cuantumul ei este una strict necesară și imperioasă scopului procesului penal în acest sens.

Respectiv, preluând opinia instanței de fond în ce privește corectitudinea condamnării lui Capcelea Valeriu, Colegiul penal ține să menționeze, că în împrejurările cauzei expuse mai sus, pedeapsa principală sub formă de închisoare cu suspendarea ei condiționată în temeiul art. 90 Cod penal, *inclusiv* pedeapsa sub formă de amendă în cuantumul ei stabilit de prima instanță este cât se poate de proporțională și rațională pentru executare, urmărind scopul conștientizării caracterului infracțional a acțiunilor comise, iar în lipsa altor circumstanțe, decât cele prezentate la soluționarea cauzei în fond, căror instanța le-a dat o apreciere obiectivă, instanța de apel constată netemeinicia cerințelor apelantului, dat fiind că o pedeapsă stabilită este echitabilă, conform Părții Generale a Codului penal și în strictă conformitate cu prevederile Părții Speciale, care va atinge scopul legii penale, va restabili echitatea socială, va corecta inculpatul și va preveni săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea sa cât și din partea altor persoane, motiv pentru care, analizând temeiurile nominalizate în raport cu motivele invocate în apel Colegiul penal constată că, acestea *la capitolul dat* nu-și găsesc confirmarea, neexistând motive temeinice de implicare a instanței de apel în sensul casării hotărârii contestate în partea individualizării și stabilirii pedepsei celui din urmă sub formă de închisoare cu executare reală și amendă în mărime de 2000 u.c. (u.c. în mărime de 20 lei), or pedeapsa stabilită în opinia instanței ierarhice superioare este suficient de justificată de a fi pusă în executarea ei intactă.

Le fel, este de menționat că, instanța de fond la stabilirea pedepsei penale sub formă de închisoare cu suspendarea ei condiționată în temeiul art. 90 Cod penal inclusiv pedeapsa sub formă de amendă a ținut cont de rigorile procesual penale, Colegiul penal nu va interveni și nici asupra sentinței contestate prin excluderea prevederilor art. 79 Cod penal ce a generat neaplicarea pedepsei complementare și anume: *privarea de dreptul de a desfășura activitate didactică*, din următoarele considerente:

În acest sens, Colegiul penal reține că, inculpatul Capcelea Valeriu a fost găsit vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal, pentru care legea penală prevedea pedeapsa complementară obligatorie **cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani** (*în redacția legii de până la modificările operate prin Legea nr.326 din 23.12.2013, în vigoare din 25.02.2014*).

Instanța de apel conchide că prima instanță la aplicarea în speță a prevederilor art. 79 Cod penal ce a generat eludarea pedepsei complementare cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice sau de a exercita, a constatat că prezența circumstanțelor excepționale, precum: *deținerea de către inculpat a gradului științific de doctor habilitat în filosofie, este unul dintre cei mai productivi savanți în materie de filosofie, etică, deontologie și tradiții dominate aglutinat de metafizică, pe parcursul activității sale științifice a publicat circa 110 lucrări, 6 studii monografice și 16 manuale universitare, a întemeiat în jurisprudența națională un nou domeniu de cercetare și o nouă disciplină de studiu – etica și deontologia juridică, în general, și etica avocatului, în special, a efectuat cercetări notorii în domeniul filosofiei dreptului soldate cu apariția unor noi domenii – nomologia, axiologia, praxiologia juridică, precum și o nouă disciplină la facultățile de drept – filosofia dreptului. Pe parcursul activității sale didactice și științifice s-a manifestat ca un expert rafinat și bun organizator al învățămîntului universitar, fapt manifestat prin deținerea mai multor ani a funcțiilor administrative (decan și prodecan) în cadrul Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți, pe parcursul activității sale a fost premiat la mai multe concursuri universitare, beneficiind de burse de cercetare și perfecționare, inclusiv peste hotarele RM, este secretarul științific al Filialei Bălți a Academiei de Științe a Moldovei, astfel prima instanță a constatat că scopul pedepsei penale poate fi atins și fără aplicarea față de Capcelea Valeriu ***** a pedepsei complementare obligatorii prevăzute de art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal sub formă de privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice sau de a exercita o anumită activitate.*

Conform art. 79 alin. (1¹) CP, introdus prin Legea nr.163 din 20.07.2017, în vigoare din 20.12.2017, *Poate fi considerată excepțională atât o circumstanță atenuantă, cât și un cumul de asemenea circumstanțe legate de situațiile menționate la alin.(1).*

Colegiul penal consideră, că cele invocate în apelul declarat de către acuzator, cât și în ședința instanței de apel, urmează a fi apreciate drept circumstanțe atenuante reținute la caz. În acest sens, cumulul dat de circumstanțe atenuante, raportate la prevederile art. 79 alin. (1¹) CP, care au intrat în vigoare la data de 20.12.2017, Colegiul penal le califică ca fiind circumstanțe excepționale, care servesc temei pentru aplicarea prevederilor art. 79 CP.

Așadar, Colegiul penal reține la caz circumstanța atenuantă care reiese din prevederile art. 76 alin. (1) lit. 1) CP, potrivit căroră, *La stabilirea pedepsei se consideră circumstanțe atenuante: expirarea, de la momentul comiterii infracțiunii, a cel puțin 2/3 din termenul de prescripție pentru tragerea la răspundere penală, prevăzut pentru această infracțiune, sau depășirea termenului rezonabil pentru examinarea cazului, ținându-se cont de natura faptei, dacă tergiversarea nu a fost provocată de făptuitor.*

Raportând norma dată la condițiile speței, Colegiul atestă, că infracțiunea incriminată inculpatului Capcelea Valeriu a fost comisă de acesta la 11.06.2013 – 13.06.2013, astfel că la momentul examinării cauzei în instanța de apel (data de 20.02.2024), **au expirat unsprezece ani**, adică mai mult de 2/3 din termenul de prescripție pentru tragerea la răspundere penală, tergiversarea nefiind provocată de partea apărării.

Din aceste motive, Colegiul penal ajunge la concluzia că, reieșind din cumulul de circumstanțe atenuante stabilit la caz, este rațională aplicarea prevederilor art. 79 CP față de inculpat, în legătură cu intervenirea modificărilor în prevederile articolului dat după data de 20.12.2017 și să mențină poziția instanței de fond și să nu aplice pedeapsa complementară obligatorie, sub formă de privarea de dreptul de a desfășura activitate didactică pe un termen de cinci ani.

De rând cu aceasta, fiind soluționată chestiunea corpurilor delictive, Colegiul penal subliniază corectitudinea și în această parte a soluției instanței de fond prin coraborarea normelor prevăzute de art. 162 cu art. 385 alin. (1) pct.13) Cod de pr.penală, just dispunând păstrarea la materialele cauzei pe toată durata termenului de păstrare acesteia *a două discuri DVD ce conțin imagini video privind procesul de percheziție din 14.06.2013, recunoscute și anexate în calitate de corpuri delictive la prezenta cauză prin ordonanța din 25.06.2013.*

Corpurile delictive – o carte „*Tranziția Moldovenească, fazele, elementele structurale, dimensiunile, paradoxurile, eșecurile și aventurile ei*”, autor Capcelea Valeriu, o carte „*Etica și conduita umană*”, autor Capcelea Valeriu, și două cărți „*Esența și rolul tradiției în existența societății*”, autor Capcelea Valeriu *****, *recunoscute și anexate în calitate de corpuri delictive la prezenta cauză prin ordonanța din 25.06.2013 și care se păstrează în Cancelaria penală a Judecătoriei Bălți sediul Central, just dispunându-se după intrarea sentinței în vigoare de a fi restituite lui Capcelea Valeriu *****, posesorul legal al bunurilor respective.*

Tot odată, corpurile delictive – *cartele de student a Universității de Stat „Alecu Russo” din Bălți pe numele lui: Onica Doina, Berzoi Nicolai, Gubciac Ecaterina, Ciuburciu Snejana, Mihai Ana, Varzari Cristina, Sreda Ludmila, Ciornaia Inna, Chepteia Inga, Naforniță Aliona și Balaniuc Ivan, o filă de hîrtie standard format A4 „lista de evaluare curentă și finală” a grupei CT-11-Z, 27 lucrări a studenților grupei FB-11-Z, șase file cu diferite dimensiuni, scrisuri și*

conținut, recunoscute și anexate în calitate de corpuri delictive la prezenta cauză prin ordonanța din 25.06.2013 și care se păstrează în Cancelaria penală a Judecătoria Bălți sediul Central, just dispunându-se după intrarea sentinței în vigoare de a fi restituite Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți.

Nu în ultimul rând, fiind soluționată chestiunea *dacă urmează să fie aplicată confiscarea extinsă*, Colegiul penal subliniază corectitudinea și în această parte a soluției instanței de fond prin prisma art. 385 alin. (1) pct.13¹) Cod de pr.penală, just dispunând confiscarea în beneficiul statului banii ridicați în cadrul percheziției corporale a inculpatului Capcelea Valeriu în mărime de 5073 lei și în cadrul percheziției din biroul de serviciu a inculpatului Capcelea Valeriu în mărime de 1700 lei, iar în total suma de 6773 lei, care au fost recunoscuți în calitate de corpuri delictive prin ordonanța din 15.03.2013 (*f.d.156, vol.I*) și transmiși spre păstrare cancelariei penale a Judecătoria Bălți sediul Central.

Aceasta pentru că, potrivit prevederile art. 106 Cod penal, confiscarea specială constă în trecerea, forțată și gratuită, în proprietatea statului a bunurilor indicate la alin.(2). În cazul în care aceste bunuri nu mai există, nu pot fi găsite sau nu pot fi recuperate, se confiscă contravaloarea acestora.

Sânt supuse confiscării speciale bunurile (inclusiv valorile valutare): a) utilizate sau destinate pentru săvârșirea unei infracțiuni; b) rezultate din infracțiuni, precum și orice venituri din valorificarea acestor bunuri; c) date pentru a determina săvârșirea unei infracțiuni sau pentru a-l răsplăti pe infractor; e) deținute contrar dispozițiilor legale; f) convertite sau transformate, parțial sau integral, din bunurile rezultate din infracțiuni și din veniturile de la aceste bunuri; g) care constituie obiectul infracțiunilor de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului.

Confiscarea specială se poate aplica chiar dacă făptuitorului nu i se stabilește o pedeapsă penală.

La trecerea forțată a bunurilor în proprietatea statului instanța de judecată urmează să verifice această situație prin prisma principiilor elaborate de jurisprudența Curții Europene: **1)** dacă o așa imixtiune în dreptul la proprietate este prevăzută de lege; **2)** dacă urmărește un scop legitim; **3)** este necesară într-o societate democratică și **4)** dacă este proporțională cu circumstanțele cauzei, cerințele generale ale societății, coroborate cu cerințele de a proteja drepturile de proprietate.

Altfel spus, de fiecare dată la aplicarea confiscării bunurilor în proprietatea statului se va ține cont de necesitatea unor penalități proporționale, această situație fiind verificată prin prisma „*triplului test*”, constant emanat în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care presupune trei condiții asumate corelativ pentru a justifica și argumenta o restricție adusă: a) limitarea este prevăzută de lege; b) protejează un interes legitim; c) să fie necesară într-o societate democratică.

Așadar, principiul proporționalității, în accepțiunea sa clasică, urmează să se bazeze pe o justă și echitabilă evaluare a faptelor și echilibrare adecvată a intereselor implicate, precum și pe o selectare coerentă a mijloacelor și mecanismelor care urmează a fi utilizate, în vederea atingerii unui scop predefinit.

În jurisprudența Curții Europene s-a statuat că, simpla faptă de încălcare a legislației nu este destulă pentru aplicarea măsurii de confiscare. Este necesar de stabilit dacă măsura de confiscate corespunde gravității situației create (cauza *Ismaylov vs F. Rusă*, 06.11.2008). Confiscarea nu este o metodă de recompensare a prejudiciului statului, dar ca o măsură de siguranță și de pedepsire a inculpatului pentru comiterea infracțiunii incriminate (cauza *Bendenoun vs Franța*, 24.02.1994), la care instanțele trebuie să țină seama că acesta să nu fie vădit disproporțională față de natura și gravitatea faptei, raportat cu bunul supus confiscării.

În cauza *Silivkiene vs. Lituania*, în ceea ce privește raportul de proporționalitate dintre scopul confiscării și drepturile fundamentale ale petentei, Curtea Europeană a reținut ideea conform căreia în cazul unei confiscări de proprietăți echilibrul just dintre scop și drepturi depinde de mai mulți factori, inclusiv de comportamentul proprietarului.

În conformitate cu art. 46 alin. (1), (4) al Constituției, dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului, sânt garantate. Bunurile destinate, folosite sau rezultate din infracțiuni ori contravenții pot fi confiscate numai în condițiile legii.

În acord cu prevederile art. 158 alin. (1) Cod de pr. penală, corpuri delictive sânt recunoscute obiectele în cazul în care există temeieri de a presupune că ele au servit la săvârșirea infracțiunii, au păstrat asupra lor urmele acțiunilor criminale sau au constituit obiectivul acestor acțiuni, precum și bani sau alte valori ori obiecte și documente care pot servi ca mijloace pentru descoperirea infracțiunii, constatarea circumstanțelor, identificarea persoanelor vinovate sau pentru respingerea învinuirii ori atenuarea răspunderii penale.

În acest sens Colegiul penal notează faptul că, confiscarea ca măsură de siguranță este prevăzută de lege (art. 46 din Constituția RM și art. 106 Cod penal), iar legea în acest sens este clară, precisă și previzibilă, după cum stabilește în practica sa cu privire la atingerile aduse drepturilor fundamentale Curtea Europeană pentru Drepturilor Omului.

La caz se atestă că, Colegiul penal reține că, inculpatul Capcelea Valeriu ***** a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal, iar banii ridicați și recunoscuți în calitate de corp delict constituie obiectul material al infracțiunii.

Prin urmare, instanța de apel ține a sublinia că, instanța de fond corect a constatat că, banii ridicați în cadrul percheziției corporale și din biroul de serviciu a

inculpatului Capcelea Valeriu ***** în mărime de 5073 lei și 1700 lei au fost obținuți în urma activității criminale, or, inculpatul nu a putut prezenta instanței probe pertinente și concludente ce ar demonstra contrariul.

În această ordine de idei urmează a se statua că, confiscarea bunurilor nominalizate supra urmărește un scop legitim, or, dispoziția art. 98 alin. (1) Cod penal într-o formulă de o claritate vădită stabilește că confiscarea specială se atribuie la măsurile de siguranță, care au drept scop înlăturarea unui pericol și preîntâmpinarea săvârșirii faptelor prevăzute de legea penală, dar nicidecum nu este privită ca o sancțiune.

De altfel, așa cum se arată în cauza Frizen vs Rusia, indiferent dacă este considerată o „pedeapsă” sau o „reglementare a folosinței bunurilor”, în toate cazurile confiscarea intră sub incidența art. 1 § 2 din Protocolul nr. 1 al CEDO.

Din acest motiv, chiar dacă sub cupola teoriei „conceptului autonom” confiscarea ar putea, în lumina circumstanțelor particulare ale cazului, să fie considerată o „pedeapsă”, această constatare nu conduce, *per se*, la încălcarea dreptului de proprietate.

Drept consecință, Colegiul penal reține a fi întemeiată poziția instanței de fond asupra confiscării în folosul statutului a sumei pecuniare de 6773 lei, recunoscuți în calitate de corpuri delictive prin ordonanța din 15.03.2013 (f.d.156, vol.I) care se află la păstrare în cadrul cancelariei penale a Judecătoriei Bălți sediul Central.

Or, măsura confiscării nu reprezintă, în cauza de față, o ingerință nepermisă a statului în dreptul de proprietate, incompatibilă cu Convenția, întrucât este prevăzută de lege, este necesară într-o societate democratică, tocmai prin prisma scopului pentru care a fost instituită – de garanție și de prevenire – fiind proporțională cu scopul urmărit.

Generalizând aspectele invocate, Colegiul penal ajunge la concluzia asupra respingerii apelului depus de avocatul Vadim Gligor în interesele inculpatului Capcelea Valeriu ca fiind nefondat iar cel depus de către procurorul în Procuratura mun.Bălți, Leonid Gagiu urmând a fi admis, cu casarea parțială a sentinței Judecătoriei Bălți sediul Central din 19 decembrie 2022 în latura penală cu rejudecarea cauzei privind condamnarea inculpatului Capcelea Valeriu în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (2) lit.c) Cod penal și pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, în sensul descris supra, iar în rest dispozițiile sentinței se vor menține fără modificări.

În conformitate cu prevederile art. 415 alin.(1) pct.1) lit.c) Cod de pr. penală, Colegiul penal,-

DECIDE:

Respinge apelul avocatului Vadim Gligor în interesele inculpatului Capcelea Valeriu ***** și apelul procurorului în Procuratura mun.Bălți, Leonid Gagiu împotriva sentinței Judecătoriei Bălți sediul Central din 19 decembrie 2022, în cauza penală în privința lui Capcelea Valeriu *****, ca nefondate, cu menținerea sentinței fără modificări.

Decizia este susceptibilă de a fi pusă în executare din momentul adoptării, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la data comunicării deciziei integrale.

Decizia motivată pronunțată și înmănată părților la data de 20.02.2024.

**Președintele ședinței, judecătorul:
Judecătorii:**

**Ion Talpa
Oxana Mironov
Svetlana Șlehtițki**